Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
YVES BOT
prednesené 17. septembra 2015 [1]

Spojené veci C-659/13 a C-34/14

C & J Clark International Ltd (C-659/13)
proti
The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs
[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Súd prvého stupňa [daňové oddelenie], Spojené kráľovstvo)]
a
Puma SE (C-34/14)
proti
Hauptzollamt Nürnberg

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Finanzgericht München (Finančný súd v Mníchove, Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Dumping — Platnosť nariadenia (ES) č. 1472/2006 — Dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Číne a vo Vietname"

1. V rámci prejednávaných vecí má Súdny dvor rozhodnúť, či nariadenie Rady (ES) č. 1472/2006 z 5. októbra 2006, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou sa vyberá dočasné clo uložené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a vo Vietname [2], treba vyhlásiť za neplatné najmä z dôvodu, že Európska komisia neposúdila žiadosti o trhovo-hospodársky prístup (ďalej len „THP") vyvážajúcich výrobcov v Číne a vo Vietname. Súdny dvor bude tiež musieť rozhodnúť o dôsledkoch prípadnej neplatnosti uvedeného nariadenia.

I – **Právny rámec**

A – *Medzinárodné právo*

2. Dohoda o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 (WTO-GATT 1994) [3] sa nachádza v prílohe 1A k Dohode o založení Svetovej obchodnej organizácie (WTO) [4].

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. EÚ L 275, s. 1, ďalej len „sporné nariadenie".

3 — Ú. v. ES L 336, s. 103, ďalej len „antidumpingová dohoda".

4 — Dohoda podpísaná v Marrákeši 15. apríla 1994 a schválená rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES 336, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80).

3. Článok 6.10 antidumpingovej dohody znie:

„Úrady budú spravidla určovať jednotlivé dumpingové rozpätie pre každého známeho príslušného vývozcu alebo výrobcu výrobku, ktorý je predmetom prešetrenia. V prípadoch, keď je počet vývozcov, výrobcov, dovozcov alebo typov výrobkov taký veľký, že by nebolo možné urobiť také určenie, úrady môžu obmedziť ich preskúmanie buď na primeraný počet zúčastnených strán alebo výrobkov pri použití vzoriek, ktoré sú štatisticky overené na základe informácií dostupných úradom v čase výberu, alebo ich obmedziť na najväčšie percento objemu vývozov z príslušnej krajiny, ktoré možno primerane preskúmať.“

4. Podľa článku 9.2 tejto dohody:

„Ak je na akýkoľvek výrobok vymerané antidumpingové clo, bude sa toto antidumpingové clo vyberať v primeraných výškach, v každom prípade na nediskriminačnom základe, z dovozov tohto výrobku zo všetkých zdrojov, o ktorých sa zistilo, že sú dumpingové a spôsobujú ujmu, s výnimkou dovozov od tých zdrojov, od ktorých sa prijali cenové záväzky podľa podmienok tejto dohody. Úrady oznámia dodávateľa alebo dodávateľov príslušného výrobku. Ak je však dotknutých niekoľko dodávateľov z tej istej krajiny a ak nemožno vymenovať všetkých týchto dodávateľov, úrady môžu oznámiť príslušnú dodávateľskú krajinu. Ak bolo dotknutých niekoľko dodávateľov z viac ako jednej krajiny, úrady môžu oznámiť buď všetkých dotknutých dodávateľov, alebo, ak je to nemožné, všetky zainteresované dodávateľské krajiny.“

B – *Právo Únie*

1. Colný kódex

5. Článok 236 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva [5], stanovuje:

„1. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené, ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov, alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Dovozné alebo vývozné clo bude odpustené ak sa zistí, že v čase, keď toto bolo zapísané do účtovnej evidencie, nebolo dlžné na základe právnych predpisov alebo že bolo zapísané do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Vrátenie alebo odpustenie nebude povolené, ak skutočnosti, ktoré viedli k zaplateniu alebo zapísaniu sumy cla do účtovnej evidencie, ktorá nebola dlžná na základe právnych predpisov, vyplývajú z úmyselného konania dotknutej osoby.

2. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené alebo odpustené na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote 3 rokov odo dňa, kedy bola suma tohto cla oznámená dlžníkovi.

Táto lehota bude predĺžená, ak dotknutá osoba preukáže, že nemohla podať žiadosť v stanovenej lehote z dôvodov nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci.

Colné orgány vrátia alebo odpustia clo z vlastného podnetu, ak v tejto lehote zistia, že nastala niektorá zo skutočností uvedených v odseku 1, prvý a druhý pododsek.“

5 — Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim, vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“.

2. Základné nariadenie

6. Účelom nariadenia Rady (ES) č. 384/96 z 22. decembra 1995 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva[6], je prebrať antidumpingové pravidlá obsiahnuté v antidumpingovej dohode. Na tento účel stanovuje pravidlá týkajúce sa najmä výpočtu dumpingového rozpätia, postupov na začatie a uskutočnenie prešetrovania, stanovenia dočasných a konečných opatrení, ako aj trvania a preskúmania antidumpingových opatrení.

7. Článok 1 základného nariadenia stanovuje:

„1. Antidumpingové clo sa môže vzťahovať na akýkoľvek dumpingový výrobok, ktorého prepustenie do voľného obehu v Spoločenstve spôsobuje ujmu.

2. Výrobok sa považuje za dumpingový, ak je jeho vývozná cena do Spoločenstva nižšia ako porovnateľná cena podobného výrobku v bežnom obchode, stanovená pre vyvážajúcu krajinu.

…“

8. Článok 2 tohto nariadenia stanovuje:

„A. Normálna hodnota

1. Normálna hodnota je spravidla založená na cenách zaplatených alebo obvykle platených pri bežnom obchode nezávislými zákazníkmi vo vyvážajúcej krajine.

Tam, kde vývozca vo vyvážajúcej krajine podobný výrobok nevyrába alebo nepredáva, môže však byť normálna hodnota stanovená na základe cien iných predávajúcich alebo výrobcov.

Ceny medzi stranami, o ktorých vyjde najavo, že sú v spojení alebo uzavreli medzi sebou kompenzačnú dohodu medzi stranami, sa nepovažujú za ceny v bežnom obchode a nie je možné ich použiť na určenie normálnej hodnoty, pokiaľ nie je stanovené, že príslušný vzťah nemá na ne vplyv.

Aby sa určilo, či sú dve strany v spojení, možno zohľadniť pojem osôb, ktoré sú v spojení, ktorý je uvedený v článku 143 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie… č. 2913/92 [7].

2. Predaj podobného výrobku, ktorý je určený na domácu spotrebu sa spravidla použije na určenie normálnej hodnoty, ak takýto objem predaja predstavuje 5 % alebo viac z objemu predaja posudzovaného výrobku do Spoločenstva. Nižší objem predaja však možno použiť, ak sa napríklad účtované ceny považujú pre príslušný trh za reprezentatívne.

3. Ak neexistuje predaj podobného výrobku v bežnom obchode alebo takýto predaj je nedostatočný, alebo ak z dôvodu mimoriadnej situácie na trhu takýto predaj neumožňuje náležité porovnanie, normálna hodnota podobného výrobku sa vypočíta na základe výrobných nákladov v krajine pôvodu, ktoré sa zvýšia o primeranú čiastku na predajné, všeobecné a administratívne náklady a zisk alebo na základe vývozných cien v bežnom obchode do vhodnej tretej krajiny za predpokladu, že tieto ceny sú reprezentatívne.

6 — Ú. v. ES L 56, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 45. Nariadenie bolo zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 2117/2005 z 21. decembra 2005 (Ú. v. EÚ L 340, s. 17, ďalej len „základné nariadenie“).

7 — Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/006, s. 3.

Osobitná situácia na trhu pre príslušný výrobok v zmysle prvého pododseku sa môže považovať za existujúcu okrem iného vtedy, keď sú ceny umelo nízke, keď dochádza k výraznému výmennému obchodu alebo v prípade, že ide o režim spracovania na neobchodné účely.

4. Predaj podobného výrobku na domácom trhu krajiny vývozu alebo vývoz do tretej krajiny pri cenách nižších, ako sú výrobné náklady na jednotku (pevné a variabilné), zvýšené o predajné, všeobecné a administratívne náklady, možno považovať za taký, ktorý sa neuskutočňuje v bežnom obchode z dôvodu ceny a nie je braný do úvahy pri určovaní normálnej hodnoty, len ak sa stanoví, že sa takýto predaj realizoval v rámci dlhšieho obdobia v značných množstvách a za ceny, ktoré nezabezpečujú pokrytie všetkých nákladov v rámci primeranej doby.

Ak ceny, ktoré sú nižšie ako náklady v čase predaja, sú vyššie ako vážený priemer nákladov počas obdobia zisťovania, takéto ceny sa považujú za dostatočné na pokrytie nákladov v rámci primeranej doby.

Predĺžená doba je spravidla jeden rok, v žiadnom prípade nie však menej ako šesť mesiacov a predaj pod úrovňou jednotkových nákladov sa považuje za realizovaný v značných množstvách v rámci takejto doby, keď sa stanoví, že vážený priemer predajných cien je pod úrovňou váženého priemeru jednotkových nákladov alebo že objem predaja pod jednotkovými nákladmi nie je menší než 20 % hodnoty predaja, ktorý sa používa na určenie normálnej hodnoty.

5. Náklady sa spravidla vypočítajú na základe záznamov vedených stranou, ktorá je predmetom prešetrenia, za predpokladu, že takéto záznamy sú v súlade so všeobecne akceptovanými účtovnými zásadami príslušnej krajiny a že sa preukáže, že záznamy primerane odrážajú náklady spojené s výrobou a predajom posudzovaného výrobku.

Ak nie sú náklady, ktoré súvisia s výrobou a predajom príslušného výrobku, primerane vyjadrené v záznamoch príslušnej strany, upravia alebo stanovia sa na základe nákladov iných výrobcov alebo vývozcov v tej istej krajine, alebo ak tieto informácie nie sú k dispozícii alebo sa nemôžu použiť, na akomkoľvek inom rozumnom základe vrátane informácií z iných reprezentatívnych trhov.

Do úvahy sa berú predložené dôkazy, ktoré sa týkajú správneho rozdelenia nákladov za predpokladu, že sa preukáže, že takéto rozdelenie bolo v minulosti použité. V prípade neexistencie vhodnejšej metódy sa uprednostní rozdelenie nákladov na základe obratu. Pokiaľ to už nebolo zohľadnené v rámci rozdelenia nákladov podľa tohto pododseku, náklady sa vhodne upravia u tých neopakovaných položiek nákladov, ktoré sú prospešné pre budúcu a/alebo súčasnú výrobu.

Ak sú náklady za časť obdobia na náhradu nákladov ovplyvnené používaním nových výrobných zariadení, ktoré si vyžadujú značné dodatočné investície a nízku mieru využitia kapacít, ktoré sú výsledkom operácií na zavedenie výroby, ktoré sa konajú v rámci alebo v priebehu časti obdobia, v ktorom sa vykonáva zisťovanie, sú priemerné náklady na úvodnú fázu nákladmi, ktoré sú použiteľné podľa vyššie uvedených pravidiel o rozdelení na konci takejto fázy a zahrnú sa na tejto úrovni za príslušné obdobie do priemerných vážených nákladov, ktoré sú uvedené v druhom pododseku odseku 4. Dĺžka úvodnej fázy sa určí vo vzťahu k situácii príslušného výrobcu alebo vývozcu, nepresiahne však primeranú počiatočnú časť obdobia na náhradu nákladov. Na túto úpravu sa vo vzťahu k nákladom použiteľným v priebehu obdobia zisťovania zohľadnia informácie, ktoré sa týkajú úvodnej fázy, ktorá presahuje toto obdobie, ak sa predložia pred overeniami na mieste a do troch mesiacov po začatí zisťovania.

6. Sumy zodpovedajúce výške predajných, všeobecných a administratívnych nákladov a zisku sú založené na skutočných údajoch, ktoré sa týkajú výroby a predaja podobného výrobku v bežnom obchode, výrobcom alebo vývozcom, ktorí podliehajú zisťovaniu. Ak takéto sumy nemožno stanoviť na takomto základe, môžu byť stanovené na základe:

a) váženého priemeru skutočných súm určených pre iných vývozcov alebo výrobcov, ktorí podliehajú zisťovaniu na výrobu a predaj podobného výrobku na domácom trhu krajiny pôvodu;

b) skutočných súm použiteľných na výrobu a predaj tej istej všeobecnej kategórie výrobkov v bežnom obchode príslušným vývozcom alebo výrobcom na domácom trhu krajiny pôvodu;

c) ľubovoľnej inej primeranej metódy za predpokladu, že takto stanovená suma zisku nepresiahne zisk bežne dosahovaný inými vývozcami alebo výrobcami z predaja výrobkov tej istej všeobecnej kategórie na domácom trhu krajiny pôvodu.

7.

a) V prípade dovozov z krajín s iným ako trhovým hospodárstvom… sa normálna hodnota určí na základe ceny alebo vytvorenej hodnoty v tretej krajine s trhovým hospodárstvom alebo na základe ceny z takejto tretej krajiny voči iným krajinám vrátane Spoločenstva, alebo ak to nie je možné, na inom odôvodnenom základe vrátane ceny skutočne zaplatenej alebo bežne platenej v Spoločenstve za podobný výrobok, ktorá sa v prípade potreby riadne upraví tak, aby zahŕňala primerané ziskové rozpätie.

…

b) V antidampingovom zisťovaní, ktoré sa týka dovozov Čínskej ľudovej republiky, Vietnamu…, sa normálna hodnota určí v súlade s odsekmi 1 až 6, ak sa na základe riadne preukázateľných tvrdení jedného alebo niekoľkých výrobcov, ktorí podliehajú prešetrovaniu, a v súlade s kritériami a postupmi ustanovenými v písmene c) preukáže, že u tohto výrobcu, resp. výrobcov prevládajú pri výrobe a predaji výrobku, ktorý je podobný príslušnému výrobku, podmienky trhového hospodárstva. V opačnom prípade sa uplatňujú pravidlá, ktoré sú ustanovené v písmene a).

c) Tvrdenie v zmysle písmena b) musí byť v písomnej forme a musí obsahovať dostatok dôkazov o tom, že výrobca pôsobí v podmienkach trhového hospodárstva, t. j. ak:

— rozhodnutia firiem, ktoré sa týkajú cien, nákladov a vstupov, vrátane napr. surovín, nákladov na technológiu a mzdových nákladov, výstupov, tržieb a investícií, sú prijaté ako odozvy na signály trhu, ktoré odrážajú ponuku a dopyt a bez podstatného vplyvu štátu v tomto ohľade a náklady na hlavné vstupy podstatným spôsobom odrážajú trhové hodnoty,

— firmy majú jeden prehľadný súbor základných účtovných záznamov, ktoré sú nezávisle preverované v súlade s medzinárodnými účtovníckymi normami a ktoré sa používajú na všetky účely,

— výrobné náklady a finančná situácia firiem nepodliehajú výrazným deformáciám preneseným z bývalého systému iného ako trhového hospodárstva, najmä v oblasti odpisovania aktív, iných odpisov, výmenného obchodu a platieb prostredníctvom vyrovnania dlhov,

— príslušné firmy podliehajú zákonom o konkurze a vlastníctve, ktoré zaručujú právnu istotu a stabilitu činnosti firiem a

— prepočty výmenných kurzov sa uskutočňujú podľa trhového kurzu.

Určenie, či výrobca spĺňa vyššie uvedené kritériá, sa prijme do troch mesiacov od začatia zisťovania na základe osobitných konzultácií poradného výboru a potom, ako výrobné odvetvie Spoločenstva dostalo príležitosť vyjadriť svoje pripomienky. Toto určenie zostane v platnosti až do konca zisťovania. …“

9. Článok 3 základného nariadenia znie:

„1. Pokiaľ nie je stanovené inak, na účely tohto nariadenia pojem ‚ujma‘ znamená značnú ujmu spôsobenú výrobnému odvetviu Spoločenstva, značnú ujmu hroziacu výrobnému odvetviu Spoločenstva alebo značnú prekážku v založení tohto výrobného odvetvia a interpretuje sa v súlade s ustanoveniami tohto článku.

2. Vymedzenie ujmy je založené na nesporných dôkazoch a zahŕňa objektívne preskúmanie jednak a) objemu dumpingových dovozov a vplyvu dumpingových dovozov na ceny podobných výrobkov na trhu Spoločenstva; a b) následný vplyv takýchto dovozov na príslušné výrobné odvetvie Spoločenstva.

…

7. Iné známe faktory ako sú dumpingové dovozy, ktoré súčasne spôsobujú ujmu výrobnému odvetviu Spoločenstva, sa taktiež preskúmajú, aby sa zabezpečilo, že ujmu spôsoben[ú] týmito inými faktormi nemožno pripísať dumpingovým dovozom podľa odseku 6. Medzi faktory, ktoré možno v tomto ohľade zvážiť, patrí objem a ceny dovozu nepredávané [ceny dovážaných výrobkov nepredávaných – *neoficiálny preklad*] za dumpingové ceny, pokles dopytu alebo zmeny modelov spotreby, postupy obmedzujúce obchod a hospodársku súťaž medzi výrobcami Spoločenstva a tretej krajiny a rozvoj technológií a exportná výkonnosť a produktivita výrobného odvetvia Spoločenstva.

…“

10. Článok 5 tohto nariadenia nazvaný „Začatie konania“ stanovuje:

„1. Ak nie je v ustanoveniach odseku 6 stanovené inak, začne sa zisťovanie s cieľom určenia existencie, miery a vplyvu údajného dumpingu na základe písomného podnetu ktorejkoľvek fyzickej alebo právnickej osoby, alebo ľubovoľného združenia, ktoré nemá právnu subjektivitu, konajúceho v mene výrobného odvetvia Spoločenstva.

…

4. Zisťovanie v zmysle odseku 1 sa začne len v prípade, že sa na základe skúmania pozitívnych a negatívnych reakcií na podnet zo strany výrobcov podobného výrobku v rámci Spoločenstva ukáže, že podnet bol podaný výrobným odvetvím Spoločenstva alebo v jeho mene. Podnet sa považuje za podaný výrobným odvetvím Spoločenstva alebo v jeho mene, ak ho podporia výrobcovia Spoločenstva, ktorých celková výroba predstavuje viac ako 50 % celkovej výroby podobného výrobku, ktorý bol vyrobený tou časťou výrobného odvetvia Spoločenstva, ktorá podnet podporila alebo odmietla. Zisťovanie sa však nezačne v prípade, že výrobcovia Spoločenstva, ktorí výslovne podporujú podnet, predstavujú menej ako 25 % celkovej výroby podobného výrobku, ktorý bol vyrobený výrobným odvetvím Spoločenstva.

…“

11. Článok 9 uvedeného nariadenia stanovuje:

„…

5. Antidumpingové clo sa vzťahuje v primeranej výške vo všetkých prípadoch na nediskriminačnom základe na dovoz výrobkov zo všetkých zdrojov, u ktorých sa zistilo, že sú dumpingové alebo spôsobujú ujmu, s výnimkou dovozu z tých zdrojov, v ktorých boli podniky akceptované na základe tohto nariadenia. Nariadenie ukladajúce clo spresní clo pre každého dodávateľa alebo, ak to nie je praktické a vo všeobecnosti vtedy, keď sa uplatňuje článok 2 ods. 7 písm. a), pre príslušnú dodávateľskú krajinu. Avšak tam, kde sa uplatňuje článok 2 ods. 7 písm. a), spresní sa individuálne clo pre tých vývozcov, ktorí môžu na základe náležite odôvodnených tvrdení preukázať, že:

a) v prípade úplného alebo čiastočného zahraničného vlastníctva podniku alebo spoločného podniku môžu voľne repatriovať kapitál a zisky;

b) vývozné ceny, množstvá, podmienky a náležitosti predaja sú voľne určené;

c) väčšinový podiel patrí súkromným osobám. Štátni úradníci, ktorí sú členmi správnej rady alebo ktorí zastávajú kľúčové riadiace funkcie, sú buď v menšine alebo sa musí preukázať, že spoločnosť je napriek tomu dostatočne nezávislá od štátu;

d) prepočty výmenných kurzov sa uskutočňujú podľa trhovej sadzby;

e) v prípade poskytnutia rozdielnych colných sadzieb jednotlivým vývozcom nie je zasahovanie štátu také, aby umožňovalo obchádzanie príslušných opatrení.

6. Keď Komisia obmedzila svoje preskúmanie v súlade s článkom 17, nepresiahne žiadne antidumpingové clo uplatňované na dovoz od vývozcov alebo výrobcov, ktorí sa prihlásili v súlade s článkom 17, ale neboli zahrnutí do zisťovania, vážené priemerné dumpingové rozpätie stanovené na strany [stanovené pre subjekty – *neoficiálny preklad*] v rámci vzorky. Na účely tohto odseku Komisia neberie do úvahy žiadne nulové rozpätia, rozpätia *de minimis* a rozpätia stanovené za okolností uvedených v článku 18. Individuálne clá sa uplatnia na dovoz od ktoréhokoľvek vývozcu alebo výrobcu, ktorému bolo poskytnuté individuálne zaobchádzanie [8] ustanovené v článku 17.“

12. Článok 11 ods. 8 prvý a druhý pododsek základného nariadenia stanovuje:

„Bez ohľadu na odsek 2 môže dovozca požadovať náhradu vybraného cla tam, kde sa preukáže, že dumpingové rozpätie, na základe ktorého boli clá zaplatené, bolo odstránené alebo znížené na úroveň, ktorá je pod úrovňou cla, ktoré je v platnosti.

Pri požadovaní náhrady antidumpingového cla podá dovozca žiadosť Komisii. Žiadosť sa podá prostredníctvom členského štátu, na ktorého území bol výrobok prepustený do voľného obehu do šiestich mesiacov od dátumu, keď bola výška konečného cla, ktoré sa má vyberať, náležite určená príslušnými orgánmi alebo od dátumu, keď bolo s konečnou platnosťou rozhodnuté vyberať príslušné sumy, ktoré sú zabezpečené prostredníctvom dočasného cla. Členské štáty príslušnú žiadosť bezodkladne doručia Komisii.“

13. Napokon článok 17 uvedeného nariadenia, ktorý sa týka výberu vzorky, stanovuje:

„1. V prípadoch, kde je počet osôb, ktoré podali podnet, vývozcov alebo dovozcov, druhov výrobkov alebo transakcií veľký, zisťovanie sa môže obmedziť na výber primeraného počtu strán, výrobkov alebo transakcií použitím vzoriek, ktoré sú štatisticky správne na základe informácií dostupných v čase výberu alebo na najväčší reprezentatívny objem výroby, odbytu alebo celkového vývozu, ktorý možno v rámci dostupného času primerane preskúmať.

8 — Ďalej len „IZ“.

…

3. V prípadoch, v ktorých sa zisťovanie obmedzilo v súlade s týmto článkom, vypočíta sa individuálne dumpingové rozpätie napriek tomu pre každého vývozcu alebo výrobcu, ktorý nebol pôvodne vybraný a ktorý predloží potrebné informácie v lehote stanovenej v tomto nariadení, okrem prípadu, keď je počet vývozcov alebo výrobcov tak veľký, že individuálne zisťovanie by bolo nadmieru obtiažne a prekážalo by včasnému ukončeniu zisťovania.

…“

3. Sporné nariadenie

14. Po zisťovaní začatom 7. júla 2005 prijala Komisia 23. marca 2006 nariadenie (ES) č. 553/2006 o uložení predbežného antidumpingového cla na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a vo Vietname [9].

15. Rada Európskej únie prijala sporné nariadenie 5. októbra 2006. Toto nariadenie ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a vo Vietname. Komisia uplatnila postup stanovený v článku 2 ods. 7 základného nariadenia a v súlade s článkom 17 toho istého nariadenia použila na účely stanovenia antidumpingového cla metódu výberu vzorky a vybrala vzorku čínskych a vietnamských vyvážajúcich výrobcov (ďalej len „vzorka“).

16. Podľa článku 1 ods. 3 sporného nariadenia bolo antidumpingové clo stanovené pre všetky spoločnosti so sídlom v Číne, s výnimkou spoločnosti Golden Step Industrial Co. Ltd (ďalej len „Golden Step“), vo výške 16,5 %, a pre všetky spoločnosti so sídlom vo Vietname vo výške 10 %. Spoločnosti Golden Step, ktorej bol poskytnutý THP v zmysle článku 2 ods. 7 písm. b) základného nariadenia, bolo toto clo vymerané vo výške 9,7 %.

17. Článok 3 sporného nariadenia stanovil uplatňovanie tohto cla na obdobie dvoch rokov. Prijatím vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1294/2009 [10] Rada následne predĺžila platnosť antidumpingových ciel zavedených sporným nariadením o pätnásť mesiacov, čiže do konca marca 2011.

II – **Okolnosti predchádzajúce sporom vo veciach samých**

18. Spoločnosti Brosmann Footwear (HK) Ltd, Seasonable Footwear (Zhongshan) Ltd, Lung Pao Footwear (Guangzhou) Ltd a Risen Footwear (HK) Co. Ltd (ďalej len spoločne „Brosmann a i.“) podali odvolanie proti rozsudku Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (T-401/06, EU:T:2010:67), ktorým Všeobecný súd Európskej únie zamietol ich žalobu, ktorou sa domáhali čiastočného zrušenia sporného nariadenia. Spoločnosť Zhejiang Aokang Shoes Co., Ltd (ďalej len „Zhejiang Aokang“) takisto podala na Súdny dvor odvolanie proti rozsudku Zhejiang Aokang Shoes/Rada (T-407/06 a T-408/06, EU:T:2010:68), ktorým Všeobecný súd zamietol jej žalobu, ktorou sa domáhala čiastočného zrušenia toho istého nariadenia. Brosmann a i., ako aj Zhejiang Aokang sa v podstate domáhali toho, aby Súdny dvor zrušil tieto rozsudky a sporné nariadenie v rozsahu, v akom sa ich týka.

9 — Ú. v. EÚ L 98, s. 3, ďalej len „predbežné nariadenie“.

10 — Nariadenie Rady z 22. decembra 2009, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom vo Vietname a v Čínskej ľudovej republike, rozšírené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne zasielanej z OAO Macao, ktorá má alebo nemá deklarovaný pôvod v OAO Macao, na základe preskúmania pred uplynutím platnosti v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 384/96 (Ú. v. EÚ L 352, s. 1, ďalej len „rozširujúce nariadenie“).

19. Súdny dvor vyhovel ich návrhu a zrušil uvedené rozsudky a sporné nariadenie v rozsahu, v akom sa týka spoločností Brosmann a i.[11] a Zhejiang Aokang[12].

20. V uvedených rozsudkoch Súdny dvor predovšetkým rozhodol, že aj keď si Komisia zvolila metódu výberu vzorky, „povinnosť Komisie rozhodnúť o žiadosti o THP predloženej subjektom výslovne vyplýva z článku 2 ods. 7 písm. b) základného nariadenia. Toto ustanovenie totiž stanovuje povinnosť určiť normálnu hodnotu podľa odsekov 1 až 6 daného článku, ak sa na základe riadne preukázateľných tvrdení jedného alebo niekoľkých výrobcov preukáže, že u tohto výrobcu, resp. výrobcov prevládajú podmienky trhového hospodárstva. Takáto povinnosť týkajúca sa uznania podmienok hospodárstva, v ktorých pôsobí každý jednotlivý výrobca, pokiaľ ide o výrobu a predaj podobného dotknutého výrobku, nie je podmienená spôsobom, akým sa vypočíta dumpingové rozpätie“[13].

A – *Vec C-659/13*

21. V období od 1. mája 2007 do 31. augusta 2010 spoločnosť C & J Clark International Ltd (ďalej len „C & J Clark“) doviezla z Číny a Vietnamu obuv z usne. Na tento dovoz bolo uložené antidumpingové clo podľa ustanovení sporného nariadenia.

22. Dňa 30. júna 2010 C & J Clark podala podľa článku 236 colného kódexu predbežnú žiadosť o vrátenie antidumpingového cla vo výške 42 592 829,52 libry šterlingov (GBP) zaplatených na tomto dovoze. Táto žiadosť bola odôvodnená tým, že veci, v ktorých boli vydané rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710), boli v tom období prejednávané Súdnym dvorom, a že ak by sa vyhovelo žalobám v uvedených veciach, v takom prípade by spoločnosti C & J Clark vznikol nárok na vrátenie zaplateného antidumpingového cla.

23. Po vyhlásení rozsudkov v týchto veciach C & J Clark opätovne podala žiadosť o vrátenie zaplateného antidumpingového cla, pričom sa domnievala, že tieto rozsudky sa uplatnia aj na jej dodávateľov. Dňa 13. marca 2013 The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Custom (daňový a colný úrad, ďalej len „HMRC“) zamietol túto žiadosť z dôvodu, že žiadny tovar dovezený spoločnosťou C & J Clark nepochádza od vyvážajúcich výrobcov uvedených v týchto rozsudkoch.

24. Dňa 11. apríla 2013 C & J Clark podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Súd prvého stupňa (daňové oddelenie), ktorou napadla platnosť sporného nariadenia.

B – *Vec C-34/14*

25. Spoločnosť Puma SE (ďalej len „Puma“) doviezla do Európskej únie v rokoch 2006 až 2011 obuv so zvrškom z usne s pôvodom v Číne a vo Vietname. Podľa ustanovení sporného nariadenia zaplatila na tomto dovoze antidumpingové clo v celkovej výške 5 059 386,70 eura. Jej dodávateľmi boli čínske a vietnamské podniky a s nimi prepojené podniky.

26. Niektorí z týchto dodávateľov byli zaradení do vzorky v rámci zisťovania a podrobení kontrolám na mieste. Iní dodávatelia spoločnosti Puma, ktorí boli ochotní spolupracovať, neboli do tejto vzorky zahrnutí.

11 — Pozri rozsudok Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53).

12 — Pozri rozsudok Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

13 — Pozri rozsudok Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53, bod 38). Pozri tiež rozsudok Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710, body 28 až 30).

27. V dňoch 21. decembra 2011 a 20. januára 2012 Puma požiadala Colný úrad v Norimbergu (Hauptzollamt Nürnberg) o vrátenie antidumpingového cla zaplateného v období od 7. apríla 2006 do 1. apríla 2011 v celkovej výške 5 100 983,90 eura na základe článku 236 colného kódexu. Uvedená spoločnosť súčasne požiadala o predĺženie lehoty na vrátenie dovozného cla za celé predmetné obdobie, teda spätne od 7. apríla 2006.

28. Rozhodnutím z 5. júla 2012 colný úrad v Norimbergu zamietol žiadosť spoločnosti Puma z dôvodu, že sporné nariadenie bolo Súdnym dvorom zrušené len vo vzťahu k určitým výrobcom, z ktorých žiadny nie je dodávateľom spoločnosti Puma.

29. Puma 18. júla 2012 podala sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu a pri tej istej príležitosti upravila sumu, ktorej vrátenie požadovala a ktorá teraz predstavovala 5 059 386,70 eura. Colný úrad v Norimbergu túto sťažnosť zamietol rozhodnutím z 13. novembra 2012.

30. Puma následne podala proti poslednému uvedenému rozhodnutiu žalobu na Finančný súd v Mníchove.

III – **Prejudiciálne otázky**

31. Súd prvého stupňa (daňové oddelenie) a Finančný súd v Mníchove majú pochybnosti o platnosti sporného nariadenia. Rozhodli teda prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky.

A – *Vec C-659/13*

32. Súd prvého stupňa (daňové oddelenie) položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom porušuje článok 2 ods. 7 písm. b) a článok 9 ods. 5 základného antidumpingového nariadenia vzhľadom na to, že Komisia neposúdila žiadosti o THP a individuálny prístup podané vyvážajúcimi výrobcami v Číne a vo Vietname, ktorí neboli zaradení do vzorky v súlade s článkom 17 základného antidumpingového nariadenia?

2. Je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom porušuje článok 2 ods. 7 písm. c) základného antidumpingového nariadenia vzhľadom na to, že Komisia nerozhodla do troch mesiacov po začatí prešetrovania žiadostí o THP predložených vyvážajúcimi výrobcami v Číne a vo Vietname, ktorí neboli zaradení do vzorky v súlade s článkom 17 základného antidumpingového nariadenia?

3. Je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom porušuje článok 2 ods. 7 písm. c) základného antidumpingového nariadenia vzhľadom na to, že Komisia nerozhodla do troch mesiacov po začatí prešetrovania žiadostí o THP predložených vyvážajúcimi výrobcami v Číne a vo Vietname, ktorí boli zaradení do vzorky v súlade s článkom 17 základného nariadenia?

4. Je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom porušuje článok 3, článok 4 ods. 1, článok 5 ods. 4 a článok 17 základného antidumpingového nariadenia vzhľadom na to, že na účely platného posúdenia ujmy a následne aj príčinnej súvislosti zo strany Komisie bola spolupráca výrobcov výrobného odvetvia Spoločenstva nedostatočná?

5. Je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom porušuje článok 3 ods. 2 základného antidumpingového nariadenia a článok 253 ES vzhľadom na to, že podľa spisu týkajúceho sa zisťovania bola ujma výrobného odvetvia Spoločenstva posúdená na základe vecne chybných údajov, a vzhľadom na to, že sporné nariadenie neobsahuje vysvetlenie, prečo sa na tento dôkaz neprihliadalo?

6. Je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom porušuje článok 3 ods. 7 základného antidumpingového nariadenia vzhľadom na to, že dôkladne neoddelilo a neodlíšilo vplyv iných faktorov, o ktorých je známe, že spôsobujú ujmu, od vplyvu údajných dumpingových dovozov?

7. V akom rozsahu sa môžu súdy členských štátov dovolávať výkladu sporného nariadenia uskutočneného Súdnym dvorom v rozsudkoch Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:5), ako aj Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710) na účely rozhodnutia, že clo nebolo podľa článku 236 colného kódexu dlžné na základe právnych predpisov, a to vo vzťahu k spoločnostiam, ktoré tak ako odvolatelia vo veciach, v ktorých boli vydané tieto rozsudky, neboli zaradené do vzorky, ale predložili žiadosti o THP a individuálny prístup, ktoré neboli preskúmané?“

B – *Vec C-34/14*

33. Finančný súd v Mníchove položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Sú sporné rozhodnutie a rozširujúce rozhodnutie celkovo platné, pokiaľ sa na základe rozsudkov Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53), ako aj Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710) nevyhlásila ich neplatnosť?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, ale ak uvedené nariadenia nie sú celkovo neplatné:

   a) V súvislosti s ktorými vývozcami a výrobcami v Číne a vo Vietname, od ktorých žalobkyňa odoberala tovar v rokoch 2006 až 2011, sú neplatné sporné nariadenie a rozširujúce nariadenie?

   b) Predstavuje úplné alebo čiastočné vyhlásenie neplatnosti uvedených nariadení nepredvídateľnú okolnosť alebo vyššiu moc v zmysle článku 236 ods. 2 druhého pododseku colného kódexu?“

IV – **Analýza**

A – *O prípustnosti námietky nezákonnosti sporného nariadenia a rozširujúceho nariadenia*

34. Rada a Komisia sa domnievajú, že žalobkyne v konaní vo veci samej nemôžu pred vnútroštátnymi súdmi vzniesť námietku nezákonnosti proti spornému nariadeniu. Po prvé Puma mala možnosť podať žalobu o neplatnosť tohto nariadenia na súd Únie. Komisia pritom pripomína judikatúru TWD Textilwerke Deggendorf[14], na základe ktorej osoba podliehajúca súdnej právomoci nemôže účinne spochybniť pred vnútroštátnym súdom prostredníctvom námietky zákonnosť aktu Únie, pokiaľ mohol tento akt napadnúť priamo žalobou o neplatnosť a pokiaľ nechal uplynúť záväznú lehotu stanovenú v tejto súvislosti.[15]

14 — C-188/92, EU:C:1994:90.

15 — Body 17 a 18.

35. Po druhé sa Rada a Komisia domnievajú, že žalobkyne v konaní vo veci samej mali rovnako možnosť podať žalobu podľa článku 11 ods. 8 základného nariadenia, ktorý stanovuje, že dovozca môže požadovať náhradu vybraného cla tam, kde sa preukáže, že dumpingové rozpätie, na základe ktorého bolo clo zaplatené, bolo odstránené alebo znížené na úroveň, ktorá je pod úrovňou cla, ktoré je v platnosti. Podľa týchto inštitúcií tak žalobkyne v konaní vo veci samej nemôžu obísť požiadavky a lehoty uvedené v tomto ustanovení návrhom na určenie neplatnosti podaným na vnútroštátny súd. Judikatúru TWD Textilwerke Deggendorf [16] preto treba rozšíriť aj na túto situáciu.

36. Po tretie sa Rada a Komisia domnievajú, že takí dovozcovia, akými sú spoločnosti C & J Clark a Puma, sa nemôžu dovolávať údajného porušenia práva na preskúmanie žiadosti o THP alebo IZ s cieľom dosiahnuť určenie neplatnosti sporného nariadenia a rozširujúceho nariadenia. Podľa týchto inštitúcií je toto právo subjektívnym právom priznaným len vyvážajúcim výrobcom, ktorí podali takúto žiadosť.

37. V prvom rade pripomínam, že podľa ustálenej judikatúry je predpokladom možnosti jednotlivca domáhať sa neplatnosti ustanovení aktov Únie na konajúcom súde, že tento účastník konania nemal podľa článku 263 ZFEÚ právo podať proti týmto ustanoveniam priamu žalobu. Z tej istej judikatúry však vyplýva, že takáto priama žaloba musí byť bez akejkoľvek pochybnosti prípustná. [17]

38. Pokiaľ ide konkrétne o nariadenia ukladajúce antidumpingové clá, Súdny dvor už rozhodol, že aj keď sú na základe svojej povahy a rozsahu normatívne, môžu sa priamo a osobne týkať tých výrobcov a vývozcov dotknutého tovaru, ktorým sú pripisované dumpingové praktiky, pretože použili údaje pochádzajúce z ich obchodnej činnosti. To je vo všeobecnosti prípad vyrábajúcich a vyvážajúcich podnikov, ktoré môžu preukázať, že boli uvedené v aktoch Rady a Komisie alebo dotknuté pôvodnými prešetrovaniami. To isté platí aj pre dovozcov dotknutého výrobku, ktorých predajné ceny boli zohľadnené pri stanovení vývozných cien, a teda ktorí sú dotknutí zisteniami týkajúcimi sa existencie dumpingovej praxe. [18] Súdny dvor tiež rozhodol, že dovozcovia pridružení k vývozcom z tretích krajín, na ktorých výrobky sú uložené antidumpingové clá, môžu napadnúť nariadenia zavádzajúce tieto clá najmä v prípade, keď bola vývozná cena vypočítaná na základe predajnej ceny na trhu Spoločenstva zavedenej týmito dovozcami, a v prípade, keď bolo na základe tejto predajnej ceny vypočítané samotné antidumpingové clo. [19]

39. V konaniach vo veciach samých Komisia tvrdí, že Puma, ktorá je „original equipment manufacturer“ (pôvodný výrobca zariadení) [20], nemôže podľa judikatúry Súdneho dvora podať námietku nezákonnosti. Na pojednávaní Komisia vyjadrila názor, že to isté platí aj pre C & J Clark.

40. Je pravda, že v rozsudkoch Nashua Corporation a i./Komisia a Rada [21], ako aj Gestetner Holdings/Rada a Komisia [22] Súdny dvor bez toho, aby kvalifikoval žalobkyne ako dovozcov alebo vývozcov, prihliadol na osobitné obchodné vzťahy medzi nimi, ktoré uznal za OEM, a výrobcami, na ktorých sa vzťahujú antidumpingová opatrenia. Súdny dvor tak konštatoval, že so zreteľom na tieto

16 — C-188/92, EU:C:1994:90.

17 — Rozsudok Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, body 28 a 29 a citovaná judikatúra). Pozri tiež rozsudok TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, bod 18).

18 — Rozsudok Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, body 30 a 31 citovaná judikatúra).

19 — Tamže (bod 32 a citovaná judikatúra).

20 — Ďalej len „OEM“. Súdny dvor vymedzil OEM ako dodávateľa, ktorý uvádza na trh pod vlastnou značkou výrobky vyrobené inými podnikmi (pozri rozsudok Nashua Corporation a i./Komisia a Rada, C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115, bod 3).

21 — C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115.

22 — C-156/87, EU:C:1990:116.

vzťahy boli títo OEM dotknutí zisteniami týkajúcimi sa existencie inkriminovanej dumpingovej praxe, a že teda boli bezprostredne a osobne dotknutí ustanoveniami predmetných nariadení týkajúcich sa dumpingových praktík výrobcov [23], na základe čoho mali právo podať proti týmto nariadeniam žalobu o neplatnosť.

41. Súdny dvor konkrétne uviedol, že pri stanovovaní normálnej hodnoty bolo stanovené nižšie ziskové rozpätie vyvážajúcich výrobcov vzhľadom na osobitné obchodné vzťahy medzi nimi a OEM, čo viedlo k inému dumpingovému rozpätiu, než je rozpätie stanovené pre predaj príslušných výrobkov pod vlastnou značkou vývozcu. Pri stanovovaní antidumpingového cla sa teda zohľadnili všetky dumpingové rozpätia. Súdny dvor tiež uviedol, že dotknuté hospodárske subjekty vrátane OEM boli identifikované inštitúciami Únie. [24] V dôsledku toho neboli pochybnosti o tom, že títo OEM boli predmetom vyšetrovania a že boli menovite uvedení v dotknutých nariadeniach.

42. V prejednávaných veciach to tak nie je.

43. V danom prípade zo sporného nariadenia, z rozširujúceho nariadenia ani z písomností v spise nevyplýva, že dumpingové rozpätie bolo stanovené na základe informácií a hospodárskych údajov poskytnutých spoločnosťami C & J Clark a Puma. Na účely preukázania, že žalobkyne v konaní vo veciach samých mohli proti týmto nariadeniam podať žalobu o neplatnosť, Komisia odkazuje na odôvodnenia 119 a 120 predbežného nariadenia, ako aj na odôvodnenia 132 až 135 sporného nariadenia.

44. V odôvodneniach 119 a 120 predbežného nariadenia sa uvádza len to, že niektoré zúčastnené strany sa domnievali, že voľba analogickej krajiny na účely stanovenia normálnej hodnoty, teda Brazílskej federatívnej republiky, nie je práve najvhodnejšia, pretože poniektorí čínski a vietnamskí vyvážajúci výrobcovia nenesú niektoré náklady, ako napríklad náklady na výskum a vývoj, ktoré teda znášajú zákazníci, hoci v Brazílii znášajú tieto náklady výrobcovia. Uvedené dotknuté strany spochybnili voľbu tohto štátu, pretože podľa nich v skutočnosti neexistujú žiadni OEM, čo predstavuje rozdiel v štruktúre výrobných nákladov medzi štátmi dotknutými antidumpingovými opatreniami a Brazílskou federatívnou republikou. V odôvodnení 120 predbežného nariadenia sa pritom uvádza len to, že to nie je dôvod na odmietnutie Brazílskej federatívnej republiky ako vhodnej analogickej krajiny, pretože pri stanovovaní normálnej hodnoty možno urobiť úpravy na zohľadnenie takýchto nákladov.

45. Pokiaľ ide o odôvodnenia 132 až 135 sporného nariadenia, konštatujem, že ich účelom je odôvodniť vykonanie úpravy normálnej hodnoty s cieľom zohľadniť náklady na výskum a vývoj, ktoré sú v štátoch dotknutých antidumpingovými opatreniami a v analogickom štáte rozdielne.

46. Treba teda konštatovať, že z týchto odôvodnení nevyplýva nič, čo by potvrdzovalo, že C & J Clark a Puma poskytli informácie a hospodárske údaje, ktoré umožnili výpočet dumpingového rozpätia, a teda že poskytli možnosť konkretizovať ho vo vzťahu k všetkým ostatným hospodárskym subjektom.

47. Ďalej sa treba zmieniť o uznesení FESI/Rada [25], ktoré bolo vydané na základe žaloby o neplatnosť rozširujúceho nariadenia, podanej Fédération européenne de l'industrie du sport (FESI), ktorej členom je Puma. FESI vyslovila názor, že je spoločne so svojimi členmi osobne dotknutá v zmysle judikatúry Nashua Corporation a i./Komisia a Rada (C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115) a Gestetner Holdings/Rada a Komisia (C-156/87, EU:C:1990:116). Všeobecný súd však rozhodol, že FESI nebola osobne dotknutá tým, že jej členovia poskytli informácie a údaje počas obdobia preskúmavania, [26] po uplynutí ktorého bolo prijaté rozširujúce nariadenie.

23 — Rozsudky Nashua Corporation a i./Komisia a Rada (C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115, body 16 až 20) a Gestetner Holdings/Rada a Komisia (C-156/87, EU:C:1990:116, body 19 až 23).

24 — Tamže.

25 — T-134/10, EU:T:2014:143.

26 — Bod 54 tohto uznesenia.

48. Všeobecný súd v bode 49 tohto uznesenia spresnil, že „z [tohto nariadenia] vyplýva, že inštitúcie Únie posúdili na účely prognózy dôsledkov skončenia platnosti antidumpingových opatrení množstvo komplexných hospodárskych otázok. V dôsledku toho tvorí úprava dovoznej ceny pre výpočet rozpätia cenového podhodnotenia na účely zohľadnenia nákladov dovozcov na dizajn, výskum a vývoj iba jeden z prvkov umožňujúcich dospieť k záveru týkajúcemu sa ujmy, a v žiadnom prípade nemôže individualizovať poskytovateľa týchto informácií a údajov rovnakým spôsobom, akým boli individualizované hospodárske subjekty vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky [Nashua Corporation a i./Komisia a Rada (C-133/87 a C-150/87, EU:C:1990:115), ako aj Gestetner Holdings/Rada a Komisia (C-156/87, EU:C:1990:116)]“.

49. Okrem toho Všeobecný súd v bode 51 uznesenia FESI/Rada (T-134/10, EU:T:2014:143) vysvetlil, že „sa nepreukázalo, že inštitúcie Únie založili výpočet dumpingového rozpätia na informáciách a údajoch poskytnutých členmi žalobkyne. Z odôvodnenia 122 [rozširujúceho] nariadenia a z odôvodnení 133 a 135 [sporného] nariadenia vyplýva, že v úprave boli zohľadnené náklady na dizajn, výskum a vývoj, ktoré vznikli brazílskym výrobcom na rozdiel od vietnamských a čínskych výrobcov. Z odôvodnenia 135 [sporného nariadenia], samozrejme, vyplýva, že v tejto úprave je zohľadnený akýkoľvek rozdiel medzi predajom v prospech OEM a predajom pod vlastnou značkou, čo však neznamená, že údaje a informácie poskytnuté členmi žalobkyne boli využité na vykonanie úpravy normálnej hodnoty tak, aby boli títo členovia individualizovaní vo vzťahu k iným hospodárskym subjektom“.

50. So zreteľom na tieto skutočnosti sa domnievam, že C & J Clark a Puma s najväčšou pravdepodobnosťou nie sú osobne dotknuté sporným nariadením a rozširujúcim nariadením a že teda nemohli proti týmto nariadeniam podať žalobu o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ. Prinajmenšom existujú vážne pochybnosti o prípustnosti takejto žaloby. Pripomínam však, že možnosť jednotlivca odvolávať sa na neplatnosť ustanovení aktov Únie na konajúcom súde predpokladá, že tento účastník konania nemal právo podať proti týmto ustanoveniam priamu žalobu podľa článku 263 ZFEÚ. [27]

51. Vzhľadom na to, že len ťažko možno určiť, či C & J Clark a Puma mali možnosť podať žalobu o neplatnosť sporného nariadenia a rozširujúceho nariadenia, sa domnievam, že požiadavka účinnej súdnej ochrany vyžaduje vyhlásiť námietku nezákonnosti týchto nariadení, ktorú uvedené spoločnosti vzniesli pred vnútroštátnymi súdmi, za prípustnú.

52. Pokiaľ ide ďalej o tvrdenie Rady a Komisie, že vzhľadom na to, že C & J Clark a Puma mali možnosť podať žalobu na základe článku 11 ods. 8 základného nariadenia, nemôžu návrhom na určenie neplatnosti podaným na vnútroštátny súd obísť požiadavky a lehoty stanovené týmto ustanovením, domnievam sa, že takéto tvrdenie treba odmietnuť.

53. Pripomínam, že v uvedenom ustanovení sa stanovuje, že dovozca môže požadovať náhradu vybraného cla tam, kde sa preukáže, že dumpingové rozpätie, na základe ktorého bolo clo zaplatené, bolo odstránené alebo znížené na úroveň, ktorá je pod úrovňou cla, ktoré je v platnosti. Táto žaloba sa týka prípadov, v ktorých sa zmenilo správanie dotknutých vyvážajúcich výrobcov tak, že došlo buď k úprave dumpingového rozpätia na základe úpravy normálnej hodnoty (zníženie rozpätia), alebo k odstráneniu dumpingovej praktiky (odstránenie rozpätia). V týchto konkrétnych prípadoch dovozcovia nespochybňujú zákonnosť uloženého antidumpingového cla, ale uplatňujú zmenu situácie, ktorá má priamy vplyv na pôvodne stanovené dumpingové rozpätie.

54. Je teda zrejmé, že žaloba stanovená v článku 11 ods. 8 základného nariadenia sa líši od žaloby podanej na vnútroštátne súdy, v rámci ktorých žalobkyne v konaní vo veciach samých vznášajú námietku nezákonnosti sporného nariadenia, aby dosiahli určenie protiprávnosti antidumpingového cla zaplateného príslušným verejným orgánom, ktoré im tak na základe článku 236 colného kódexu umožňuje domáhať sa jeho vrátenia.

27 — Pozri bod 37 týchto návrhov.

55. Napokon sa nestotožňujem s názorom Rady a Komisie, že takí dovozcovia, akými sú C & J Clark a Puma, nemajú možnosť namietať údajné porušenie práva na preskúmanie žiadosti o THP alebo IZ s cieľom dosiahnuť určenie neplatnosti sporného nariadenia a rozširujúceho nariadenia.

56. Zdôrazňujem, že Súdny dvor mal už viackrát príležitosť preskúmať platnosť antidumpingového nariadenia v rámci námietky nezákonnosti podanej dovozcom, ktorý zaplatil alebo mal zaplatiť antidumpingové clo. Napríklad vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Ikea Wholesale [28], mal Súdny dvor príležitosť preskúmať platnosť antidumpingového nariadenia najmä vzhľadom na výpočet „vytvorenej“ normálnej hodnoty dotknutého výrobku a na „metódu „nulovania“ používanú na účely stanovenia celkového dumpingového rozpätia. [29] Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Valimar [30], Súdny dvor preskúmal platnosť antidumpingového nariadenia z hľadiska metódy výpočtu vývoznej ceny v rámci preskúmania pred uplynutím platnosti antidumpingových opatrení. [31] Nedávno mal Súdny dvor overiť vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok TMK Europe [32], či iné faktory, ako sú tie, ktoré sa vzťahujú na dovozy, mohli byť natoľko dôležité, aby spochybnili existenciu príčinnej súvislosti medzi ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Spoločenstva a dumpingovými dovozmi, čo by viedlo k neplatnosti dotknutého antidumpingového nariadenia. [33]

57. V uvedených veciach Súdny dvor nikdy nespochybnil, že dovozcovia majú možnosť namietať porušenie práva na to, aby sa na nich uplatnila určitá metóda výpočtu normálnej hodnoty alebo vývoznej ceny na účely stanovenia antidumpingového cla.

58. Antidumpingové nariadenia sa totiž týkajú takých dovozcov, ako sú dovozcovia v uvedených veciach alebo ako sú C & J Clark a Puma, a to, ako je zrejmé, nie z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre ne špecifické, alebo faktickej situácie, ktorou sa odlišujú od všetkých ostatných osôb, ale z dôvodu, že z objektívneho hľadiska sú dovozcami dotknutého tovaru rovnako ako všetky ostatné hospodárske subjekty, ktoré sa skutočne alebo potenciálne nachádzajú v rovnakom postavení. [34]

59. Ako dovozcov tovaru, na ktorý je uložené antidumpingové clo, sa ich účinky nariadenia ukladajúceho toto clo priamo dotknú v rozsahu, v akom budú mať povinnosť zaplatiť uvedené clo, často v značnej výške. Poskytnutie vyvážajúcemu výrobcovi THP má vplyv na stanovenie normálnej hodnoty a v konečnom dôsledku na dumpingové rozpätie a uloženie antidumpingového cla. [35] Okrem toho má poskytnutie IZ za následok uplatnenie individuálneho cla na vyvážajúcich výrobcov, ktorí spĺňajú stanovené podmienky, čo umožňuje odlíšiť ich od ostatných vyvážajúcich výrobcov [36] a veľmi často im uložiť nižšie antidumpingové clo.

60. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa domnievam, že námietka nezákonnosti vznesená spoločnosťou C & J Clark proti spornému nariadeniu a námietka vznesená spoločnosťou Puma proti tomuto nariadeniu a rozširujúcemu nariadeniu sú prípustné.

28 — C-351/04, EU:C:2007:547.

29 — Body 43 až 57.

30 — C-374/12, EU:C:2014:2231.

31 — Body 39 až 61.

32 — C-143/14, EU:C:2015:236.

33 — Body 31 až 45.

34 — Rozsudok Valimar (C-374/12, EU:C:2014:2231, bod 37).

35 — Pozri článok 2 ods. 7 písm. b) a článok 11 základného nariadenia.

36 — Pozri článok 9 ods. 5 tohto nariadenia.

B – *O platnosti sporného nariadenia*

61. Treba spresniť, že vnútroštátny súd sa vo veci C-34/14 zameriava na platnosť sporného nariadenia a rozširujúceho nariadenia. V tomto ohľade spresňuje, že jeho úvahy v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa obmedzujú na námietky týkajúce sa zákonnosti sporného nariadenia, ktoré predstavuje základný akt, kým rozširujúce nariadenie sa obmedzuje na predĺženie platnosti antidumpingového opatrenia.[37] Bude totiž zrejmé, že posúdenie otázok tohto súdu týkajúcich sa sporného nariadenia a závery, ktoré z nich vyvodím, platia aj pre rozširujúce nariadenie, pretože toto nariadenie preberá metódy použité pri stanovení konečného antidumpingového cla.

1. O posúdení žiadostí o THP a IZ

62. V súvislosti s prvými otázkami v prejednávaných veciach má Súdny dvor rozhodnúť, či je sporné nariadenie neplatné z dôvodu porušenia článku 2 ods. 7 písm. b) a c) a článku 9 ods. 5 základného nariadenia. C & J Clark a Puma sa totiž domnievajú, že tieto ustanovenia boli porušené tým, že Komisia neposúdila žiadosti o THP a IZ podané vyvážajúcimi výrobcami nezahrnutými do vzorky, od ktorých tieto spoločnosti doviezli dotknutý tovar.

63. V tejto súvislosti pripomínam, že Súdny dvor v rozsudkoch Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710) rozhodol, že Komisia má povinnosť rozhodnúť o žiadosti hospodárskeho subjektu o udelenie THP aj vtedy, keď tento hospodársky subjekt nie je súčasťou vzorky.[38]

64. Súdny dvor totiž uviedol, že „článok 2 ods. 7 základného nariadenia patrí medzi ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa samotného určenia normálnej hodnoty, kým článok 17 daného nariadenia týkajúci sa výberu vzorky je súčasťou ustanovení týkajúcich sa najmä rôznych možných spôsobov určenia dumpingového rozpätia. Ide teda o ustanovenia s odlišným obsahom a účelom“[39].

65. Súdny dvor ďalej uviedol, že článok 2 ods. 7 písm. b) základného nariadenia „stanovuje povinnosť určiť normálnu hodnotu podľa odsekov 1 až 6 daného článku, ak sa na základe riadne preukázateľných tvrdení jedného alebo niekoľkých výrobcov preukáže, že u tohto výrobcu, resp. výrobcov prevládajú podmienky trhového hospodárstva. Takáto povinnosť týkajúca sa uznania podmienok hospodárstva, v ktorých pôsobí každý jednotlivý výrobca, pokiaľ ide o výrobu a predaj podobného dotknutého výrobku, nie je podmienená spôsobom, akým sa vypočíta dumpingové rozpätie“[40].

66. Súdny dvor, ktorý z uvedených dôvodov zrušil napadnuté rozsudky, určil, že o sporoch možno rozhodnúť, a dospel k záveru, že sporné nariadenie treba zrušiť v rozsahu, v akom sa týka žalobkýň v týchto dvoch veciach.[41]

67. Súdny dvor síce v bode 32 rozsudku Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710) skutočne uviedol, že „Všeobecný súd v bode 91 napadnutého rozsudku neoprávnene odmietol tvrdenie žalobkyne, že článok 2 ods. 7 písm. b) a c) základného nariadenia ukladá Komisii povinnosť preskúmať žiadosti o THP/IZ podané výrobcami, ktorí nie sú súčasťou vzorky“, a hoci z tohto dôvodu tento rozsudok zrušil, naopak ďalej len rozhodol, že Komisia mala povinnosť rozhodnúť o žiadosti o THP. O otázke, či Komisia mala tiež povinnosť preskúmať žiadosť o IZ, teda Súdny dvor nerozhodol.

68. Teraz je preto potrebné overiť, či Komisia má takúto povinnosť.

37 — Pozri odôvodnenie 519 rozširujúceho nariadenia.

38 — Pozri body 36 až 38 a body 29 až 32 týchto rozsudkov.

39 — Pozri bod 37 a bod 33 uvedených rozsudkov.

40 — Pozri bod 38 a bod 30 tých istých rozsudkov.

41 — Pozri body 40 až 43 a body 34 až 37 uvedených rozsudkov.

69. Komisia sa domnieva, že nie je povinná skúmať žiadosti o IZ podané vyvážajúcimi výrobcami, ktorí netvoria vzorku, pokiaľ na základe článku 17 ods. 3 základného nariadenia dospeje k záveru, že výpočet individuálnych dumpingových rozpätí by bol zbytočne namáhavý a bránil by dokončeniu zisťovania v stanovenej lehote.

70. S týmto názorom sa nestotožňujem.

71. Domnievam sa totiž, že ustanovenia týkajúce sa IZ majú rovnako ako ustanovenia týkajúce sa THP odlišný obsah a účel než článok 17 ods. 3 základného nariadenia.

72. Poskytnúť IZ možno len vyvážajúcim výrobcom v štátoch s iným ako trhovým hospodárstvom. Uplatnenie IZ na vyvážajúceho výrobcu umožní tomuto subjektu získať individuálne antidumpingové clo, ktoré je vo väčšine prípadov nižšie ako jednotné clo ukladané vyvážajúcim výrobcom nachádzajúcim sa v štáte s iným ako trhovým hospodárstvom. Na to, aby sa takémuto vyvážajúcemu výrobcovi mohlo poskytnúť individuálne zaobchádzanie, je potrebné, aby Komisii poskytol údaje, ktoré dokazujú, že je nezávislý od štátu, teda že z právneho aj faktického hľadiska môže voľne určovať svoj vývozný predaj. Musí tak okrem iného preukázať, že môže voľne repatriovať kapitál a zisky v prípade, ak ide o podnik v úplnom alebo čiastočnom zahraničnom vlastníctve, že vývozné ceny, množstvá a podmienky predaja sú voľne určené a že väčšinový podiel patrí súkromným osobám. [42]

73. Článok 9 ods. 5 základného nariadenia teda stanovuje kritériá, ktoré treba splniť na poskytnutie IZ. V prípade, že budú tieto kritériá splnené, udelenie THP alebo IZ slúži len na stanovenie metódy výpočtu normálnej hodnoty. [43] Až po použití tejto metódy na stanovenie normálnej hodnoty a po stanovení vývoznej ceny na základe údajov poskytnutých vyvážajúcimi výrobcami, ktorým bolo poskytnuté IZ, sa stanoví ich dumpingové rozpätie. V tomto štádiu môžu títo vyvážajúci výrobcovia požiadať na základe článku 17 ods. 3 základného nariadenia o výpočet individuálneho dumpingového rozpätia. Komisia môže tejto žiadosti vyhovieť, alebo – ak usúdi, že počet vyvážajúcich výrobcov je tak vysoký, že individuálne zisťovanie by bolo zbytočne namáhavé a bránilo by dokončeniu zisťovania v stanovenej lehote, – môže uvedenú žiadosť zamietnuť a stanoviť dumpingové rozpätie na úrovni štátu.

74. Je teda zrejmé, že žiadosť o IZ, rovnako ako žiadosť o THP, treba odlišovať od žiadosti o individuálne dumpingové rozpätie. Komisia teda podľa môjho názoru nemohla rozšíriť rozsah pôsobnosti článku 17 ods. 3 základného nariadenia na žiadosti o IZ a mala povinnosť tieto žiadosti preskúmať.

75. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba podľa môjho názoru konštatovať, že sporné nariadenie je neplatné v rozsahu, v akom Komisia v rozpore s požiadavkami stanovenými v článku 2 ods. 7 písm. b) a článku 9 ods. 5 základného nariadenia neposúdila žiadosti o THP a IZ vyvážajúcich výrobcov v Číne a vo Vietname nezaradených do vzorky. Keďže rozširujúce nariadenie predlžuje trvanie antidumpingových ciel tak, ako boli stanovené v spornom nariadení, [44] aj toto nariadenie by sa malo vyhlásiť za neplatné.

2. O dôsledkoch prekročenia lehoty troch mesiacov na preskúmanie žiadostí o THP a IZ

76. V rámci druhej a tretej otázky vo veci C-659/13 a prvej otázky vo veci C-34/14 má Súdny dvor rozhodnúť, či je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom Komisia do troch mesiacov nerozhodla o žiadostiach o THP predložených vyvážajúcimi výrobcami, zaradenými a nezaradenými do vzorky.

42 — Pozri článok 9 ods. 5 písm. a) až c) základného nariadenia.

43 — Pozri rozsudok Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (T-401/06, EU:T:2010:67, bod 78), v ktorom Všeobecný súd uskutočnil toto správne zistenie, pričom však z neho nevyvodil správne dôsledky.

44 — Pozri odôvodnenie 519 a článok 1 ods. 3 rozširujúceho nariadenia.

77. Podľa žalobkýň vo veciach samých z rozsudku Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) vyplýva, že keďže Komisia nedodržala lehotu troch mesiacov stanovenú v článku 2 ods. 7 písm. c) základného nariadenia na rozhodnutie o tom, či vyvážajúci výrobca spĺňa podmienky THP, sporné nariadenie sa automaticky stáva neplatným. Rada a Komisia sa naopak domnievajú, že z rozsudku Ningbo Yonghong Fasteners/Rada (C-601/12 P, EU:C:2014:115) vyplýva, že prekročenie tejto lehoty môže mať za následok neplatnosť sporného nariadenia len v prípade, ak žalobkyne preukážu, že ak by k takému prekročeniu nedošlo, Rada by mohla prijať iné nariadenie, ktoré by bolo k ich záujmom ústretovejšie.

78. Podotýkam, že z rozsudku Brosmann Footwear (HK) a i./Rada [45] vyplýva, že odvolateľky svojím tretím odvolacím dôvodom tvrdili, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď sa domnieval, že žalobkyne sa nemôžu odvolávať na článok 2 ods. 7 písm. c) základného nariadenia, pokiaľ ide o ich žiadosti o THP, pričom ako dôvod uviedol, že trojmesačná lehota „sa týka prípadov, v ktorých je Komisia povinná… preskúmať“ žiadosti o THP a IZ. [46] Súdny dvor pri skúmaní uvedeného dôvodu uviedol len to, že podľa tohto ustanovenia sa určí, či výrobca spĺňa kritériá uvedené v prvom pododseku tohto článku 2 ods. 7 písm. c), aby mu mohol byť udelený THP, do troch mesiacov od začatia prešetrovania. [47] Okrem toho rozsudok Všeobecného súdu v uvedenej veci bol zrušený nielen na základe tohto dôvodu, ale aj na základe prvých dvoch dôvodov predložených odvolateľkami. [48]

79. Podľa môjho názoru sa dá z rozsudku Brosmann Footwear (HK) a i./Rada [49] len ťažko vyvodiť, že Súdny dvor rozhodol, že nedodržanie trojmesačnej lehoty stanovenej v článku 2 ods. 7 písm. c) základného nariadenia má automaticky za následok neplatnosť sporného nariadenia. Ostatne Súdny dvor v bode 35 svojho rozsudku Ningbo Yonghong Fasteners/Rada [50] vysvetlil, že v rozsudku Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) neuviedol žiadnu poznámku o dôsledkoch nedodržania uvedenej lehoty.

80. Pokiaľ ide o rozsudok Ningbo Yonghong Fasteners/Rada (C-601/12 P, EU:C:2014:115), na rozdiel od toho, čo tvrdia Rada a Komisia, sa domnievam, že nebolo jasne stanovené, že nedodržanie tejto lehoty môže viesť k zrušeniu sporného nariadenia len v prípade, že žalobkyne preukážu, že ak by k takému prekročeniu lehoty nedošlo, Rada by mohla prijať odlišné nariadenie, ktoré by bolo k ich záujmom ústretovejšie. Vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, mal Súdny dvor konajúci o odvolaní posúdiť dva odvolacie dôvody vzťahujúce sa na výklad článku 2 ods. 7 písm. c) druhého pododseku základného nariadenia týkajúceho sa lehoty na podanie žiadosti o THP, ako ho poskytol Všeobecný súd. Prvý odvolací dôvod bol Súdnym dvorom vyhlásený za neprípustný. [51] Pokiaľ ide o druhý odvolací dôvod, Súdny dvor uviedol len to, že odvolateľka si nesprávne vyložila napadnutý rozsudok [52] a že „za týchto podmienok a bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť, či lehota stanovená v [tomto ustanovení] predstavuje procesnú záruku určenú na ochranu práva na odvolateľky na obranu, treba konštatovať, že [tento odvolací dôvod] je skutkovo nepodložený a mal by byť teda vyhlásený za nedôvodný“ [53].

81. Je pravda, že v bode 42 uvedeného rozsudku Súdny dvor rozhodol, že „tvrdenia predložené odvolateľkou v rámci [uvedeného] odvolacieho dôvodu sú v každom prípade neúčinné, pretože odvolateľka nepredložila dôvody spôsobilé preukázať, že nemožno vylúčiť, že rozhodnutie o… THP alebo sporné nariadenie by boli z hľadiska jej záujmov priaznivejšie, ak by sa dodržala uvedená lehota,

45 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.
46 — Bod 25.
47 — Bod 39.
48 — Bod 40.
49 — C-249/10 P, EU:C:2012:53.
50 — C-601/12 P, EU:C:2014:115.
51 — Body 29 až 33.
52 — Body 39 až 40.
53 — Bod 41.

a to tým skôr, že odvolateľka pred Súdnym dvorom nespochybnila závery v napadnutom rozsudku k meritu rozhodnutia o… THP“. Toto zistenie naznačuje, že Súdny dvor v skutočnosti vychádza z judikatúry Všeobecného súdu týkajúcej sa dôsledkov nedodržania trojmesačnej lehoty stanovenej v článku 2 ods. 7 písm. c) druhom pododseku základného nariadenia.[54] Z tejto judikatúry však nič nemôžem vyvodiť s úplnou istotou, takže tieto veci poskytujú Súdnemu dvoru príležitosť spresniť svoje stanovisko.

82. Podľa môjho názoru treba uvedenú judikatúru potvrdiť. Ako totiž uvádza Všeobecný súd, základné nariadenie neobsahuje na rozdiel od iných procesných lehôt stanovených v tomto nariadení žiadnu poznámku o dôsledkoch prekročenia trojmesačnej lehoty na priznanie THP.[55] Nič viac nevyplýva ani z prípravných prác, ktoré viedli k doplneniu článku 2 ods. 7 písm. c) do základného nariadenia, pretože obsahujú iba poznámku o tom, že preskúmanie žiadosti o THP sa musí uskutočniť čo najskôr v priebehu prešetrovania, aby mohli byť dodržané ďalšie lehoty.[56]

83. V rozsudku Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Conseil[57] mal Súdny dvor určiť, či nedodržanie lehoty desiatich dní upravenej v článku 20 ods. 5 základného nariadenia môže viesť k zrušeniu nariadenia, ktorým sa ukladá antidumpingové clo. Toto ustanovenie stanovuje, že Komisia musí dotknutým podnikom stanoviť lehotu minimálne desiatich dní na vznesenie námietok po konečnom poskytnutí informácií o skutočnostiach a úvahách, na základe ktorých chce odporučiť orgánu prijatie konečných opatrení. Rovnako ako článok 2 ods. 7 písm. c) základného nariadenia toto ustanovenie neobsahuje žiadnu poznámku o dôsledkoch nedodržania tejto lehoty.

84. Súdny dvor potvrdil stanovisko Všeobecného súdu a rozhodol, že „nedodržanie [uvedenej] lehoty… môže viesť k zrušeniu napadnutého nariadenia len vtedy, ak existuje možnosť, že správne konanie mohlo z dôvodu tejto nesprávnosti viesť k inému výsledku, čo by sa dotklo práva žalobcu na obranu.[58] V tejto súvislosti pripomenul, že „z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že od odvolateľa nemožno požadovať, aby preukázal, že rozhodnutie Komisie by malo iný obsah, ale iba to, že takáto hypotéza nie je úplne vylúčená, keďže by mohol lepšie zabezpečiť svoju obranu v prípade neexistencie procesnej nezrovnalosti“[59].

85. V tom istom rozsudku mal okrem toho Súdny dvor príležitosť zaoberať sa dôsledkami prijatia rozhodnutia o poskytnutí THP po uplynutí trojmesačnej lehoty a nahrádzajúceho prvé rozhodnutie Komisiou. Súdny dvor uviedol, že „so zreteľom na zásady zákonnosti a zásady riadnej správy [článok 2 ods. 7 písm. c) základného nariadenia] nemôže byť vykladaný spôsobom, ktorý by Komisiu nútil navrhnúť Rade konečné opatrenia, ktoré by na škodu dotknutého podniku ponechali v platnosti chybu spôsobenú pri pôvodnom posúdení týchto hmotných kritérií“[60]. Súdny dvor dospel k záveru, že „v prípade, že Komisia v priebehu prešetrovania zistí, že v rozpore s jej pôvodným posúdením podnik spĺňa kritériá stanovené v článku 2 ods. 7 písm. c) prvom pododseku základného nariadenia, je jej úlohou vyvodiť z toho primerané dôsledky, a to za dodržania procesných záruk upravených základným nariadením“[61].

54 — Pozri napríklad rozsudky Shanghai Excell M & E Enterprise a Shanghai Adeptech Precision/Rada (T-299/05, EU:T:2009:72), Since Hardware (Guangzhou)/Rada (T-156/11, EU:T:2012:431) a Gold East Paper a Gold Huasheng Paper/Rada (T-443/11, EU:T:2014:774).

55 — Rozsudok Shanghai Excell M & E Enterprise a Shanghai Adeptech Precision/Rada (T-299/05, EU:T:2009:72, body 116, 118 a 119).

56 — Pozri oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu o zaobchádzaní v antidumpingových konaniach s krajinami, ktoré v minulosti nemali trhové hospodárstvo, a návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 384/96 [KOM(97) 677 v konečnom znení]. Ani prípravné práce, ktoré viedli k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1168/2012 z 12. decembra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1225/2009 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 344, s. 1), nijako nespresňujú predmet takejto lehoty, ktorá bola predĺžená na osem mesiacov.

57 — C-141/08 P, EU:C:2009:598.

58 — Body 81 a 107, ako aj citovaná judikatúra.

59 — Bod 94.

60 — Bod 111.

61 — Bod 112.

86. Všeobecný súd z toho podľa môjho názoru správne vyvodil, že treba vychádzať z toho, že „hoci je pravda, že v súlade so znením článku 2 ods. 7 písm. c) druhého pododseku základného nariadenia by sa každé rozhodnutie o THP v zásade malo prijať do troch mesiacov od začatia zisťovania a že zvolené riešenie by malo zostať v platnosti až do konca tohto zisťovania, nič to nemení na tom, že pri súčasnom stave práva Únie podľa výkladu tohto ustanovenia súdmi Únie pripomenutého v bodoch 70 a 73 vyššie jednak prijatie rozhodnutia mimo tejto lehoty nemá len z tohto dôvodu za následok zrušenie nariadenia, ktorým sa ukladá antidumpingové clo, a jednak také rozhodnutie možno v priebehu konania zmeniť, ak sa zistí, že je nesprávne“ [62].

87. Vzhľadom na tieto skutočnosti zastávam názor, že Súdny dvor by mal potvrdiť judikatúru Všeobecného súdu, podľa ktorej nemožno každé prekročenie lehoty upravenej v článku 2 ods. 7 písm. c) druhého pododseku základného nariadenia posudzovať tak, že automaticky musí mať za následok zrušenie nariadenia Rady, ktorým sa ukladajú konečné antidumpingové clá. Prekročenie lehoty totiž môže mať za následok také zrušenie len v prípade, že žalobca preukáže, že ak by k takému prekročeniu nedošlo, Rada by mohla prijať iné nariadenie, ktoré by bolo k jej záujmom ústretovejšie ako napadnuté nariadenie. [63]

88. Treba konštatovať, že žalobkyne v konaní vo veciach samých nepredložili žiadny dôkaz spôsobilý preukázať, že dodržanie lehoty Komisiou by malo za následok prijatie nariadenia, ktoré by bolo k ich záujmom ústretovejšie než sporné nariadenie.

89. Domnievam sa preto, že prekročenie lehoty stanovenej v článku 2 ods. 7 písm. c) druhom pododseku základného nariadenia neodhalilo nijaké skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na jeho platnosť.

3. O stanovení dumpingového rozpätia

90. Svojou prvou otázkou vo veci C-34/14 vnútroštátny súd rovnako smeruje k zisteniu, či je sporné nariadenie neplatné z dôvodu porušenia článku 9 ods. 6 základného nariadenia v rozsahu, v akom sa ziskové rozpätie spoločnosti Golden Step – jedinej spoločnosti, ktorej bol poskytnutý THP – nezohľadnilo pri výpočte priemerného dumpingového rozpätia vzorky, a teda nemalo vplyv na priemerné dumpingové rozpätie uplatnené na čínskych vyvážajúcich výrobcov, ktorí neboli zahrnutí do tejto vzorky.

91. Chápem úvahy vnútroštátneho súdu v tom zmysle, že Komisia bola povinná vypočítať individuálne dumpingové rozpätia, pokiaľ ide o vyvážajúcich výrobcov zahrnutých vo vzorke, a následne vypočítať vážený priemer dumpingových rozpätí vrátane individuálneho rozpätia spoločnosti Golden Step.

92. V tejto súvislosti sa domnievam, že vnútroštátny súd nesprávne vyložil ustanovenia základného nariadenia. Podľa článku 2 ods. 11 tohto nariadenia „je existencia dumpingových rozpätí počas obdobia zisťovania spravidla stanovená na základe porovnania váženého priemeru normálnej hodnoty s váženým priemerom cien všetkých porovnateľných vývozných obchodných prípadov do Spoločenstva alebo porovnaním individuálnych normálnych hodnôt a individuálnych vývozných cien do Spoločenstva v jednotlivých obchodných prípadoch“. Toto ustanovenie nevylučuje výber vzorky. Podľa tohto ustanovenia bola Komisia plne oprávnená vypočítať pri vyvážajúcich výrobcoch zahrnutých vo vzorke vážený priemer dumpingového rozpätia, pretože v čase prijatia predbežného nariadenia nebol žiadnemu vyvážajúcemu výrobcovi poskytnutý THP alebo IZ. [64]

62 — Rozsudok Since Hardware (Guangzhou)/Rada (T-156/11, EU:T:2012:431, bod 167).

63 — Tamže (bod 160 a citovaná judikatúra).

64 — Pozri odôvodnenie 134 predbežného nariadenia.

93. Pokiaľ ide ďalej o metódu stanovenia dumpingového rozpätia pre vyvážajúcich výrobcov, ktorí spolupracovali na prešetrovaní, ale neboli zaradení do vzorky, treba uviesť, že Komisia uplatnila článok 9 ods. 6 základného nariadenia. Z odôvodnenia 135 predbežného nariadenia vyplýva, že dumpingové rozpätie týchto vyvážajúcich výrobcov, ktorí neboli predmetom individuálneho preskúmania, sa stanovilo na základe váženého priemeru dumpingových rozpätí spoločností vo vzorke. Vzhľadom na to, že sa stanovilo jedno dumpingové rozpätie pre vzorku čínskych vyvážajúcich výrobcov a jedno dumpingové rozpätie pre vyvážajúcich vietnamských výrobcov, rovnaké rozpätia sa pridelili všetkým ostatným vyvážajúcim výrobcom z Číny a Vietnamu. [65]

94. V období medzi prijatím predbežného nariadenia a sporného nariadenia Komisia udelila spoločnosti Golden Step, ktorá bola zaradená do vzorky, THP, pretože usúdila, že na základe informácií poskytnutých touto spoločnosťou treba preskúmať pôvodné rozhodnutie a poskytnúť jej takéto zaobchádzanie. [66] V prípade tejto spoločnosti sa takisto vyrátalo individuálne dumpingové rozpätie. [67] Naproti tomu metóda výpočtu zostala nezmenená – čiže Komisia uplatnila článok 9 ods. 6 základného nariadenia [68] a v tomto nariadení nič nenasvedčuje tomu, že pri tejto metóde výpočtu nebolo zohľadnené dumpingové rozpätie spoločnosti Golden Step. V tejto súvislosti z rozsudku Zhejiang Aokang Shoes/Rada [69] vyplýva, že Všeobecný súd konštatoval, že dumpingové rozpätie spoločnosti Golden Step bolo zohľadnené na účely výpočtu priemerného váženého dumpingového rozpätia vzorky. [70] Je pravda, že Súdny dvor zrušil tento rozsudok z dôvodu porušenia článku 2 ods. 7 základného nariadenia zo strany Všeobecného súdu. [71] Odvolateľka však nespochybnila zohľadnenie dumpingového rozpätia spoločnosti Golden Step na účely výpočtu váženého priemeru dumpingového rozpätia.

95. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy sa teda domnievam, že dumpingové rozpätia pre vývozy obuvi so zvrškom s pôvodom v Číne a vo Vietname boli v spornom nariadení stanovené správne. Toto zistenie sa navyše týka aj rozširujúceho nariadenia, pretože z neho vyplýva, že stanovilo rovnakú metódu výpočtu. [72]

4. O vymedzení ujmy a príčinnej súvislosti

96. Svojou štvrtou až šiestou otázkou vo veci C-659/13 vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby rozhodol, či sporné nariadenie treba vyhlásiť za neplatné v rozsahu, v akom porušuje články 3 až 5 a článok 17 základného nariadenia vzhľadom na to, že spolupracoval príliš nízky počet výrobcov Spoločenstva, že dôkazy v spise týkajúcom sa prešetrovania nepreukázali, že ujma spôsobená výrobnému odvetviu Spoločenstva bola posúdená na základe vecne chybných údajov a že sa dôkladne neoddelil a neodlíšil vplyv iných faktorov, o ktorých je známe, že spôsobujú ujmu, od vplyvu údajných dumpingových dovozov.

97. C & J Clark v rámci štvrtej otázky po prvé tvrdí, že inštitúcie Únie nemohli správne posúdiť ujmu spôsobenú výrobnému odvetviu Spoločenstva, pretože do vzorky bolo zahrnutých iba desať výrobcov Spoločenstva, ktorí tak podporili sťažnosť, čo predstavuje iba 4,2 % výroby Spoločenstva a zďaleka nedosahuje hranicu 25 % požadovaných v článku 5 ods. 4 základného nariadenia.

98. S týmto názorom spoločnosti C & J Clark nesúhlasím.

65 — Pozri odôvodnenie 143 predbežného nariadenia.
66 — Pozri odôvodnenia 70 až 72 sporného nariadenia.
67 — Pozri odôvodnenie 146 sporného nariadenia.
68 — Tamže.
69 — T-407/06 a T-408/06, EU:T:2010:68.
70 — Bod 103.
71 — Rozsudok Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710, bod 34).
72 — Pozri odôvodnenia 126, 127 a 130 tohto nariadenia.

99. Pripomínam, že článok 5 ods. 1 a 4 tohto nariadenia stanovuje, že zisťovanie s cieľom určiť existenciu, mieru a vplyv údajného dumpingu sa začne na základe písomného podnetu (sťažnosti) ktorejkoľvek fyzickej alebo právnickej osoby, alebo ľubovoľného združenia, ktoré nemá právnu subjektivitu, konajúceho v mene výrobného odvetvia Spoločenstva. To sa stane v prípade, že sťažnosť podporia výrobcovia Spoločenstva, ktorých celková výroba predstavuje viac ako 50 % celkovej výroby podobného výrobku, ktorý bol vyrobený tou časťou výrobného odvetvia Spoločenstva, ktorá podnet podporila alebo odmietla. Zisťovanie sa však nezačne v prípade, že výrobcovia Spoločenstva, ktorí výslovne podporujú podnet, predstavujú menej ako 25 % celkovej výroby podobného výrobku, ktorý bol vyrobený výrobným odvetvím Spoločenstva.

100. Vzhľadom na to, že počet výrobcov Spoločenstva je vysoký, Komisia sa rozhodla najprv zhromaždiť rôzne informácie o týchto výrobcoch prostredníctvom dotazníka týkajúceho sa ich aktívnej legitimácie. Výrobcovia Spoločenstva mali prostredníctvom tohto dotazníka okrem iného oznámiť svoje stanovisko k prípadnému začatiu antidumpingového zisťovania, čiže či sťažnosť podporujú, odmietajú alebo či k nej nezaujímajú žiadne stanovisko.[73] Ako uviedol Všeobecný súd v rozsudku Brosmann Footwear (HK) a i./Rada[74], právnym základom, podľa ktorého sa vyžadovali tieto informácie, bol článok 5 ods. 4 základného nariadenia. Okrem toho v prílohe k tomu istému dotazníku boli uvedené články 4 a 5 tohto nariadenia. Rovnako ako Všeobecný súd sa domnievam, že táto skutočnosť svedčí o tom, že výrobcovia v Spoločenstve si boli vedomí skutočnosti, že dotazníkom sa má predovšetkým zistiť, či podnet podporujú alebo nepodporujú, a že z tohto dôvodu musia poskytnúť určité dôkazy o existencii dumpingu, ujmy a o príčinnej súvislosti medzi dumpingom a ujmou[75] ako súčasti sťažnosti podľa článku 5 ods. 2 základného nariadenia.

101. Záver, ktorý možno vyvodiť z vyššie uvedeného, je jednoduchý. Odpoveď na dotazník týkajúci sa aktívnej legitimácie stačila na preukázanie toho, že sťažnosť podporilo v súlade s článkom 5 ods. 4 tohto nariadenia 814 výrobcov Spoločenstva predstavujúcich viac ako 40 % výroby Spoločenstva.[76] Až potom Komisia vybrala na základe údajov poskytnutých týmito výrobcami tých, ktorí boli pre výrobné odvetvie Spoločenstva najreprezentatívnejší na vytvorenie vzorky podľa článku 17 základného nariadenia.[77]

102. Ďalej z piatej otázky vo veci C-659/13 vyplýva, že vnútroštátny súd má rovnako pochybnosti o platnosti sporného nariadenia z dôvodu porušenia článku 3 ods. 2 základného nariadenia a článku 296 ZFEÚ vzhľadom na to, že dôkazy v spise týkajúcom sa prešetrovania potvrdili, že ujma spôsobená výrobnému odvetviu Spoločenstva bola posúdená na základe vecne nesprávnych údajov.

103. C & J Clark v tejto súvislosti vysvetľuje, že Komisii boli doručené memorandá spochybňujúce údaje poskytnuté niektorými výrobcami Spoločenstva v rámci antidumpingového prešetrovania. Inštitúcie Únie však na základe týchto memoránd nezmenili svoje závery týkajúce sa ujmy a v spornom nariadení nie sú vysvetlené dôvody tejto skutočnosti. Tým porušili článok 3 ods. 2 základného nariadenia, podľa ktorého je vymedzenie ujmy založené na nesporných dôkazoch a zahŕňa objektívne preskúmanie.

104. Treba poznamenať, že v článku 3 ods. 5 základného nariadenia sa uvádza, že preskúmanie vplyvu dumpingového dovozu na príslušné výrobné odvetvie Spoločenstva zahŕňa posúdenie všetkých relevantných hospodárskych faktorov a indexov ovplyvňujúcich toto výrobné odvetvie. Musím však konštatovať, že memorandá spomenuté spoločnosťou C & J Clark a pripojené v prílohe k jej

73 — Pozri bod 43 a prílohu 2 pripomienok spoločnosti C & J Clark. Pozri tiež rozsudok Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (T-401/06, EU:T:2010:67, body 109 a 110). Pripomínam, že Súdny dvor zrušil tento rozsudok z dôvodu nepreskúmania žiadosti o THP Komisiou. Zistenia Všeobecného súdu v tomto ohľade neboli teda spochybnené.

74 — T-401/06, EU:T:2010:67.

75 — Bod 111.

76 — Pozri odôvodnenia 155 a 158 sporného nariadenia.

77 — Pozri odôvodnenie 65 predbežného nariadenia a odôvodnenie 57 sporného nariadenia. Pozri tiež bod 44 pripomienok spoločnosti C & J Clark.

pripomienkam, sú v skutočnosti len tvrdeniami, ktoré sa objavili v tlači a ktoré sa týkali podvodov a údajných pochybení, ktorých sa dopustili výrobcovia obuvi v Spoločenstve.[78] Inštitúcie Únie boli preto v rámci antidumpingového zisťovania oprávnené nezohľadniť tieto irelevantné a nepreukázané informačné oznámenia a sústrediť sa na množstvo iných relevantných a komplexných údajov poskytnutých dotknutými hospodárskymi subjektmi.

105. Nakoniec svojou šiestou otázkou vo veci C-659/13 sa vnútroštátny súd pýta, či je sporné nariadenie neplatné v rozsahu, v akom porušuje článok 3 ods. 7 základného nariadenia vzhľadom na to, že dôkladne neoddelilo a neodlíšilo vplyv iných faktorov, o ktorých je známe, že spôsobujú ujmu, od vplyvu údajných dumpingových dovozov, takže riadne nepreukázalo príčinnú súvislosť medzi týmito dovozmi a ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Spoločenstva.

106. Podľa spoločnosti C & J Clark inštitúcie Únie predovšetkým dostatočne nepreskúmali konkurencieschopnosť výrobného odvetvia Spoločenstva, vplyv dovozov z tretích štátov ani zrušenia kvót na dovozy z Číny.

107. Pripomínam, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že predpokladom určenia existencie ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Spoločenstva je posúdenie zložitých hospodárskych situácií, a preto sa súdne preskúmanie takéhoto posúdenia musí obmedziť na overenie toho, či boli dodržané príslušné procesné pravidlá, či boli správne zistené skutočnosti a či nedošlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu uvedených skutočností alebo k zneužitiu právomoci. Tak je to najmä v prípade určenia faktorov, ktoré spôsobili ujmu výrobnému odvetviu Spoločenstva v rámci dumpingového prešetrovania.[79]

108. Inštitúcie Únie majú pri určovaní existencie dumpingu povinnosť preskúmať, či ujma, z ktorej chcú vychádzať, vyplýva skutočne z dumpingových dovozov, a musia vylúčiť akúkoľvek ujmu vyplývajúcu z iných faktorov, najmä ujmu, ktorá má pôvod v samotnom správaní výrobcov Spoločenstva.[80]

109. V tejto súvislosti inštitúciám Únie prináleží, aby preverili, či účinky týchto iných faktorov neboli takej povahy, že by prerušili príčinnú súvislosť medzi jednak predmetnými dovozmi a jednak ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Spoločenstva. Takisto im prináleží preveriť, že ujma, ktorú možno pripísať týmto iným faktorom, nemá byť zohľadnená pri určovaní ujmy v zmysle článku 3 ods. 7 základného nariadenia, a že v dôsledku toho uložené antidumpingové clo neprekračuje to, čo je potrebné na odstránenie ujmy spôsobenej dumpingovým dovozom. Ak však inštitúcie Únie konštatujú, že napriek týmto faktorom je ujma spôsobená dumpingovými dovozmi v zmysle článku 3 ods. 1 základného nariadenia značná, môže byť v dôsledku toho zistená príčinná súvislosť medzi dovozmi a ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Spoločenstva.[81]

110. Preskúmanie relevantnosti iných faktorov, ktoré treba zohľadniť pri určovaní ujmy, sa uskutoční v rámci komplexného hospodárskeho posúdenia, pri ktorom majú inštitúcie Únie, čo musím pripomenúť, širokú mieru voľnej úvahy. V prejednávanej veci zo sporného nariadenia zreteľne vyplýva, že inštitúcie Únie preskúmali, či ujma spôsobená výrobcom v Spoločenstve nevyplýva z iných faktorov, než sú dovozy, ktoré sú predmetom antidumpingových opatrení, najmä nedostatočná konkurencieschopnosť výrobného odvetvia Spoločenstva, vplyv dovozu z tretích štátov alebo zrušenie kvót na dovozy z Číny.[82]

78 — Pozri tiež rozsudok Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (T-401/06, EU:T:2010:67, bod 167).

79 — Rozsudok TMK Europe (C-143/14, EU:C:2015:236, bod 34).

80 — Tamže (bod 35).

81 — Tamže (body 36 a 37).

82 — Pozri odôvodnenia 222 až 238 tohto nariadenia a odôvodnenia 210 až 231 predbežného nariadenia. V tejto súvislosti mal Všeobecný súd vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (T-401/06, EU:T:2010:67), príležitosť podrobne skúmať tieto otázky a zamietol žalobný dôvod, podľa ktorého sa dostatočne nepreukázala príčinná súvislosť medzi dumpingovými dovozmi a ujmou spôsobenou výrobnému odvetviu Spoločenstva (body 190 až 200). Pripomínam, že hoci Súdny dvor tento rozsudok zrušil, zistenia Všeobecného súdu neboli v rámci odvolania spochybnené.

111. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sa domnievam, že inštitúcie Únie sa nedopustili nesprávneho posúdenia pri určovaní ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Spoločenstva a príčinnej súvislosti medzi touto ujmou a dovozmi dotknutými antidumpingovými opatreniami.

5. Účinky správy odbornej komisie OUS a pravidiel WHO na zákonnosť sporného nariadenia

112. V rámci prvej otázky vo veci C-34/14 vnútroštátny súd vyjadruje pochybnosti o platnosti sporného nariadenia v rozsahu, v akom je založený na článku 9 ods. 5 základného nariadenia. Vnútroštátny súd sa domnieva, že toto ustanovenie je nezlučiteľné s článkami 6.10 a 9.2 antidumpingovej dohody. Sporné nariadenie je podľa neho neplatné aj vzhľadom na to, že dumpingové rozpätie spoločnosti Golden Step nebolo podľa správy odbornej komisie orgánu WTO na urovnávanie sporov (ďalej len „OUS“) zaoberajúcej sa sporom „Obuv EÚ“ vyrátané v súlade s článkom 2.2.2 bodom iii) antidumpingovej dohody. [83]

113. Treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pokiaľ ide o Dohodu o založení WTO, ako aj dohody uvedené v prílohách 1, 2 a 3 k tejto dohode (ďalej spoločne len „dohody WTO“) v zásade nepatria s prihliadnutím na ich povahu a štruktúru k predpisom, ktoré sa zohľadňujú pri preskúmavaní zákonnosti aktov inštitúcií Únie. [84] Súdu Únie prináleží v prípade potreby preskúmať zákonnosť aktu Únie a aktov prijatých na jeho uplatnenie s ohľadom na uvedené dohody v prípade, keď Únia zamýšľala splniť konkrétny záväzok, ktorý prevzala v rámci týchto dohôd, alebo v prípade, keď predmetný akt práva Únie výslovne odkazuje na konkrétne ustanovenia uvedených dohôd. [85]

114. Podľa vnútroštátneho súdu z odôvodnenia 3 a nasl. základného nariadenia vyplýva, že ustanovenia tohto nariadenia boli zmenené a doplnené so zreteľom na mnohostranné obchodné rokovania uzatvorené v roku 1994 a nové dohody o vykonávaní článku VI GATT, ku ktorým patrí antidumpingová dohoda. „Terminológia nových dohôd by teda mala byť zavedená do právnych predpisov [Únie] v *miere, v akej je to možné*“ [86]. Normotvorca Únie teda prijal základné nariadenia s cieľom splniť si svoje medzinárodné záväzky a Súdny dvor následne musí preskúmať zákonnosť sporného nariadenia z hľadiska týchto záväzkov.

115. Súdny dvor mal nedávno príležitosť vyjadriť sa k tejto otázke. V rozsudku Komisia/Rusal Armenal [87] uviedol, že „v určitých prípadoch uznal, že antidumpingový systém WTO by mohol predstavovať výnimku zo všeobecnej zásady, podľa ktorej súd Únie nemôže preskúmavať zákonnosť aktov inštitúcií Únie z hľadiska ich zlučiteľnosti s pravidlami dohôd WTO“ [88]. No na to, „aby bola v osobitnom prípade pripustená takáto výnimka, je ešte potrebné, aby bolo z právneho hľadiska dostatočne preukázané, že normotvorca prejavil úmysel splniť v práve Únie konkrétny záväzok, ktorý bol prevzatý v rámci dohôd WTO“ [89]. „Na tento účel nepostačuje,… ak z odôvodnení určitého právneho aktu Únie vo všeobecnosti vyplýva, že tento akt má byť prijatý pri zohľadnení medzinárodných záväzkov Únie. Naopak je postačujúce a nevyhnutné, aby zo sporného osobitného ustanovenia práva Únie bolo možné vyvodiť, že jeho cieľom je splniť v práve Únie konkrétny záväzok vyplývajúci z dohôd WTO“ [90].

83 — Pozri správu odbornej komisie s názvom „Union européenne – Mesures antidumping visant certaines chaussures en provenance de Chine“ („Európska únia – antidumpingové opatrenia na niektorú obuv s pôvodom v Číne“) (dokument WT/DS405/R WTO).

84 — Rozsudok Komisia/Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, bod 38 a citovaná judikatúra).

85 — Tamže (body 40 a 41, ako aj citovaná judikatúra).

86 — Pozri odôvodnenie 5 základného nariadenia. Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

87 — C-21/14 P, EU:C:2015:494.

88 — Bod 44 a citovaná judikatúra.

89 — Bod 45.

90 — Bod 46.

116. Článok 9 ods. 5 základného nariadenia zaviedol osobitný režim na dovoz tovarov s pôvodom v štátoch s iným ako trhovým hospodárstvom, a to IZ pre dotknutých vyvážajúcich výrobcov. Poskytnutie takéhoto zaobchádzania má za následok uplatnenie osobitnej metódy výpočtu normálnej hodnoty.

117. Zistenie Súdneho dvora týkajúce sa článku 2 ods. 7 základného nariadenia [91] platí aj pre článok 9 ods. 5 tohto nariadenia. Z vyššie uvedeného oznámenia Komisie [92] totiž vyplýva, že účelom IZ je rovnako ako v prípade THP zohľadniť vznik podnikov v členských štátoch WTO s iným ako trhovým hospodárstvom, ktoré sú nezávislé a z právneho aj faktického hľadiska voľne určujú svoj vývozný predaj. Článok 9 ods. 5 základného nariadenia je teda tiež výrazom úmyslu normotvorcu Únie prijať v tejto oblasti prístup vlastný právnemu poriadku Únie.

118. Toto zistenie nie je spochybnené skutočnosťou, že v odôvodnení 5 základného nariadenia sa uvádza, že pravidlá antidumpingovej dohody treba zaviesť do práva Únie „v miere, v akej je to možné“. Túto formuláciu treba chápať v tom zmysle, že aj keď normotvorca Únie zamýšľal zohľadniť pravidlá antidumpingovej dohody pri prijatí základného nariadenia, neprejavil úmysel prebrať všetky tieto pravidlá do uvedeného nariadenia. [93]

119. Pokiaľ ide o vplyv správy odbornej komisie OUS na platnosť sporného nariadenia, treba pripomenúť, že podľa článku 1 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1515/2001 [94] Rada môže po správe prijatej OUS podľa okolností zrušiť, zmeniť alebo doplniť opatrenie na urovnanie sporu alebo prijať iné osobitné opatrenia, ktoré sa za určitých okolností považujú za potrebné. Treba konštatovať, že na účely zrušenia alebo úpravy dumpingového rozpätia uloženého spoločnosti Golden Step sa neprijalo žiadne osobitné opatrenie. Keďže Únia nechcela plniť žiadny konkrétny záväzok prijatý v rámci antidumpingovej dohody, a ako vidno, základné nariadenie výslovne neodkazuje na osobitné ustanovenia tejto dohody, nemožno skúmať zákonnosť sporného nariadenia z hľadiska tejto dohody tak, ako bola následne vyložená v odporúčaniach OUS. [95]

120. Súdny dvor tak nemôže posúdiť platnosť sporného nariadenia vzhľadom na antidumpingovú dohodu a nemôže byť viazaný správou odbornej komisie OUS.

C – O dôsledkoch vyplývajúcich z rozsudkov Brosmann Footwear (HK) a i./Rada, ako aj Zhejiang Aokang Shoes/Rada a z neplatnosti sporného nariadenia

121. Siedma otázka vo veci C-659/13 a druhá otázka písm. a) vo veci C-34/14 poskytujú Súdnemu dvoru príležitosť zaoberať sa jednak účinkami rozsudkov Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710) vo vzťahu k iným vyvážajúcim výrobcom a dovozcom, jednak účinkami neplatnosti sporného nariadenia.

1. O účinkoch rozsudkov Brosmann Footwear (HK) a i./Rada a Zhejiang Aokang Shoes/Rada

122. Svojou siedmou otázkou sa Súd prvého stupňa (daňové oddelenie) v podstate pýta Súdneho dvora, či má zrušenie sporného nariadenia vo veciach, v ktorých byli vydané rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53), ako aj Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710), za následok, že antidumpingové clo vybrané podľa tohto nariadenia nebolo v zmysle článku 236 ods. 1 prvého pododseku colného kódexu dlžné na základe právnych predpisov.

91 — Body 48 až 50.

92 — Pozri poznámku pod čiarou 56.

93 — Pozri rozsudok Komisia/Rusal Armenal (C-21/14 P, EU:C:2015:494, bod 52).

94 — Nariadenie Rady z 23. júla 2001 o opatreniach, ktoré môže prijať Spoločenstvo na základe správy prijatej orgánom na urovnávanie sporov WTO, ktorá sa týka antidumpingových a antidotačných opatrení (Ú. v. EÚ L 201, s. 10; Mim. vyd. 11/038, s. 50).

95 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Ikea Wholesale (C-351/04, EU:C:2007:547, body 29 až 35).

123. V skutočnosti vnútroštátny súd touto otázkou smeruje k zisteniu, či má toto zrušenie účinok *erga omnes*.

124. Pripomínam, že Súdny dvor v týchto rozsudkoch zrušil sporné rozhodnutie „v rozsahu, v akom sa týka odvolateliek“ v týchto veciach.

125. Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že keďže súd Únie by prekročil svoju právomoc, ak by rozhodol *ultra petita*, nemôže ísť výrok o zrušení nad rámec zrušenia navrhovaného žalobcom. [96] Súdny dvor v tejto súvislosti zdôraznil, že ak sa adresát rozhodnutia rozhodne podať žalobu o neplatnosť, zaoberá sa súd Spoločenstva len tými časťami rozhodnutia, ktoré sa týkajú tohto adresáta. Tie časti rozhodnutia, ktoré sa týkajú iných adresátov a ktoré neboli napadnuté, naproti tomu nie sú súčasťou sporu, o ktorom má súd Spoločenstva rozhodnúť. [97]

126. Okrem toho Súdny dvor už rozhodol, že aj keď sa všeobecná záväznosť rozsudku vydaného súdom Únie, ktorým sa zrušuje právny akt Spoločenstiev, týka nielen výrokovej časti rozsudku, ale aj jeho odôvodnenia, o ktoré sa opiera, nemôže mať za účinok zrušenie právneho aktu, ktorý nebol predložený súdu Únie na posúdenie, hoci sa o ňom tvrdí, že by bol postihnutý touto neplatnosťou. [98]

127. V dôsledku toho zrušenie sporného nariadenia Súdnym dvorom vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53) a Zhejiang Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710), v rozsahu, v akom ukladá antidumpingové clo žalobkyniam, nepostihuje platnosť ostatných častí tohto nariadenia, najmä antidumpingového cla uplatniteľného na dovoz niektorej obuvi so zvrškom z usne vyrobenej inými vyvážajúcimi výrobcami, osobitne tými, ktorí sú dodávateľmi spoločností C & J Clark a Puma, keďže tieto časti neboli predmetom sporu prejednávaného pred Súdom Únie. [99]

128. Zrušenie sporného nariadenia týmito rozsudkami teda nemalo za následok, že v prípade dovozcov, ktorým bol dodaný tovar od iných vyvážajúcich výrobcov než tých, ktorí boli dotknutí uvedenými rozsudkami, nebolo antidumpingové clo zaplatené podľa tohto nariadenia dlžné podľa právnych predpisov v zmysle článku 236 ods. 1 prvého pododseku colného kódexu.

2. O dôsledkoch neplatnosti sporného nariadenia

129. Svojou druhou otázkou písm. a) vo veci C-34/14 Finančný súd v Mníchove smeruje k zisteniu, aké by boli dôsledky určenia neplatnosti sporného nariadenia Súdnym dvorom.

130. V tejto súvislosti pripomínam, že podľa ustálenej judikatúry „je úlohou vnútroštátnych orgánov vyvodiť vo svojom právnom poriadku dôsledky z určenia neplatnosti, čo má za následok, že antidumpingové clo zaplatené podľa dotknutého nariadenia nie je v zmysle článku 236 ods. 1 [colného kódexu] zákonne dlžné a musí byť v zásade colnými orgánmi vrátené v súlade s týmto ustanovením, ak sú splnené podmienky, ktoré sa na takéto vrátenie vzťahujú, ako aj tá, ktorá je upravená v odseku 2 tohto článku“ [100].

96 — Pozri rozsudok Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, bod 24 a citovaná judikatúra).

97 — Tamže (bod 25 a citovaná judikatúra).

98 — Tamže (bod 26 a citovaná judikatúra).

99 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, bod 27).

100 — Pozri rozsudok Trubowest Handel a Makarov/Rada a Komisia (C-419/08 P, EU:C:2010:147, bod 25 a citovaná judikatúra). Pozri tiež rozsudok CIVAD (C-533/10, EU:C:2012:347, bod 20).

131. V dôsledku toho, pokiaľ ide konkrétne o spoločnosť Puma, treba poznamenať, že na základe vyhlásenia neplatnosti antidumpingového nariadenia Súdnym dvorom sa hospodársky subjekt v podstate už nemôže domáhať vrátenia antidumpingového cla, ktoré zaplatil podľa tohto nariadenia a v prípade ktorého už uplynula lehota troch rokov stanovená v článku 236 ods. 2 colného kódexu. Toto ustanovenie totiž obmedzuje obdobie, počas ktorého možno vrátiť clo, ktoré nie je dlžné podľa právnych predpisov, na tri roky.

132. Na druhú otázku písm. a) vo veci C-34/14 preto treba odpovedať tak, že Puma, ktorá podala na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiam, ktorými sa od nej žiada zaplatenie antidumpingového cla podľa sporného nariadenia, vyhláseného za neplatné Súdnym dvorom, má v zásade právo odvolávať sa na túto neplatnosť pred vnútroštátnym súdom na to, aby jej bolo toto clo vrátené v súlade s článkom 236 ods. 1 colného kódexu. Vnútroštátnemu súdu prináleží určiť, či sú splnené podmienky takéhoto vrátenia vrátane podmienky stanovenej v odseku 2 uvedeného článku.

D – *O pojme „nepredvídateľná okolnosť“ alebo „vyššia moc“ v zmysle článku 236 colného kódexu*

133. Svojou druhou otázkou písm. b) vo veci C-34/14 vnútroštátny súd v podstate žiada Súdny dvor, aby určil, či článok 236 ods. 2 druhý pododsek colného kódexu treba vykladať v tom zmysle, že vyhlásenie neplatnosti sporného nariadenia predstavuje „nepredvídateľnú okolnosť“, ktorá dotknutej osobe zabránila podať žiadosť v požadovanej lehote troch rokov, čo jej umožní túto lehotu predĺžiť.

134. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor už rozhodol v rozsudku CIVAD [101], že „nezákonnosť nariadenia nepredstavuje prípad vyššej moci v zmysle tohto ustanovenia umožňujúci predĺžiť trojročnú lehotu, počas ktorej dovozca môže požiadať o vrátenie dovozného cla zaplateného podľa tohto nariadenia“ [102].

135. Podľa môjho názoru je táto judikatúra uplatniteľná na situáciu, o akú ide vo veci C-34/14. Musím totiž pripomenúť, že „pojem nepredvídateľná okolnosť zahŕňa objektívnu zložku týkajúcu sa neobvyklých okolností nezávislých od vôle hospodárskeho subjektu a subjektívnu zložku obsahujúcu povinnosť dotknutej osoby zabezpečiť sa proti následkom neobvyklej udalosti prijatím vhodných opatrení bez toho, aby priniesla neprimerané obete“ [103]. V skutočnosti sa pojem „nepredvídateľná okolnosť“ prekrýva s pojmom „vyššia moc“. [104]

136. Úvahy rozvinuté Súdnym dvorom v rozsudku CIVAD [105] sa teda musia uplatniť aj vo veci C-34/14. Vrátenie zaplateného dovozného cla alebo vývozného cla predstavuje výnimku z obvyklého režimu dovozov a vývozov a v dôsledku toho sa ustanovenia, ktoré ho upravujú, vykladajú zužujúco, a preto sa musí pojem „nepredvídateľná okolnosť“ v zmysle článku 236 ods. 2 druhého pododseku colného kódexu vykladať zužujúco. [106]

101 — C-533/10, EU:C:2012:347.

102 — Bod 35.

103 — Pozri rozsudok Bell & Ross/ÚHVT (C-426/10 P, EU:C:2011:612, bod 48).

104 — Pozri uznesenie Faktor B. i W. Gęsina/Komisia (C-138/14 P, EU:C:2014:2256, bod 20). Súdny dvor vo svojej judikatúre v skutočnosti nikdy nerozlišoval medzi týmito dvoma pojmami a dokonca odmietol skúmať, či v skutočnosti takýto rozdiel existuje (pozri rozsudok Bayer/Komisia, C-195/91 P, EU:C:1994:412, bod 33).

105 — C-533/10, EU:C:2012:347.

106 — Body 24 a 25.

137. Súdny dvor ďalej rozhodol, že nezákonnosť antidumpingového nariadenia, ktorá predstavuje objektívny prvok, nemožno považovať za neobvyklú okolnosť.[107] Pokiaľ ide o subjektívny prvok, Puma mohla podať žiadosť o vrátenie cla od chvíle, keď prvýkrát zaplatila antidumpingové clo na základe sporného nariadenia, najmä s cieľom spochybniť platnosť tohto nariadenia vznesením námietky nezákonnosti pred vnútroštátnym súdom, ktorý môže, či dokonca musí položiť Súdnemu dvoru prejudiciálnu otázku.[108]

138. V dôsledku toho zastávam názor, že keďže Puma mala možnosť spochybniť platnosť uvedeného nariadenia v lehote troch rokov stanovenej v článku 236 ods. 2 prvom pododseku colného kódexu podaním žiadosti o vrátenie cla zaplateného na základe sporného nariadenia, neplatnosť uvedeného nariadenia, ak by skutočne mala byť určená Súdnym dvorom, nepredstavuje potom nepredvídateľnú okolnosť, ktorá by bránila podaniu žiadosti o vrátenie cla v uvedenej lehote.[109]

139. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa domnievam, že článok 236 ods. 2 druhý pododsek colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že nezákonnosť nariadenia ukladajúceho antidumpingové clo nepredstavuje nepredvídateľnú okolnosť v zmysle tohto ustanovenia umožňujúcu predĺžiť trojročnú lehotu, počas ktorej dovozca môže požiadať o vrátenie dovozného cla zaplateného podľa tohto nariadenia.

V – **Návrh**

140. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky Súdu prvého stupňa (daňové oddelenie) takto:

1. Nariadenie Rady (ES) č. 1472/2006 z 5. októbra 2006, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou sa vyberá dočasné clo uložené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a vo Vietname, a vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) č. 1294/2009 z 22. decembra 2009, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne s pôvodom vo Vietname a v Čínskej ľudovej republike, rozšírené na dovoz určitej obuvi so zvrškom z usne zasielanej z OAO Macao, ktorá má, alebo nemá deklarovaný pôvod v OAO Macao, na základe preskúmania pred uplynutím platnosti v súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 384/96, sú neplatné v rozsahu, v akom Európska komisia v rozpore s požiadavkami stanovenými v článku 2 ods. 7 písm. b) a článku 9 ods. 5 nariadenia Rady (ES) č. 384/96 z 22. decembra 1995 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva, nepreskúmala žiadosti vyvážajúcich výrobcov v Číne a vo Vietname, nezaradených do vzorky o trhovohospodársky prístup a individuálne zaobchádzanie.

2. Zrušenie nariadenia č. 1472/2006 Súdnym dvorom vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky Brosmann Footwear (HK) a i./Rada (C-249/10 P, EU:C:2012:53), ako aj Aokang Shoes/Rada (C-247/10 P, EU:C:2012:710) v rozsahu, v akom ukladá žalobkyniam v týchto veciach antidumpingové clo, nemá vplyv na platnosť ostatných prvkov tohto nariadenia, najmä antidumpingového cla uplatniteľného na dovozy určitej obuvi so zvrškom z usne vyrobenej inými vyvážajúcimi výrobcami, pretože tieto prvky neboli predmetom sporu, o ktorom mal súd Únie rozhodnúť.

107 — Bod 30.

108 — Body 31 až 33.

109 — Bod 34.

141. Navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky Finančného súdu v Mníchove takto:

1. Nariadenie č. 1472/2006 a vykonávacie nariadenie č. 1294/2009 sú neplatné v rozsahu, v akom Európska komisia v rozpore s požiadavkami stanovenými v článku 2 ods. 7 písm. b) a článku 9 ods. 5 nariadenia Rady č. 384/96 nepreskúmala žiadosti vyvážajúcich vývozcov v Číne a vo Vietname nezaradených do vzorky o trhovohospodársky prístup a individuálne zaobchádzanie.

2. Taký dovozca, akým je spoločnosť PUMA SE, ktorý podal na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiam, ktorými sa od neho žiada zaplatenie antidumpingového cla podľa nariadenia č. 1472/2006, ktoré bolo Súdnym dvorom vyhlásené za neplatné, má v zásade právo odvolávať sa na túto neplatnosť pred vnútroštátnym súdom, aby dosiahol vrátenie tohto cla v súlade s článkom 236 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva. Vnútroštátnemu súdu prináleží určiť, či sú splnené podmienky takéhoto vrátenia vrátane podmienky stanovenej v odseku 2 uvedeného článku.

3. Článok 236 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 2913/92 treba vykladať v tom zmysle, že vyhlásenie neplatnosti nariadenia ukladajúceho antidumpingové clo nepredstavuje nepredvídateľnú okolnosť v zmysle tohto ustanovenia umožňujúcu predĺžiť trojročnú lehotu, počas ktorej dovozca môže požiadať o vrátenie dovozného cla zaplateného podľa tohto nariadenia.